† Cu Dumnezeu înainte!

MIŞCAREA

Apare bilunar
8 pagini–300 lei

Publicaţie a Noii Generaţii
Editor: Mişcarea Pentru România

Anul IV, Nr. 3 (43)
1-15 Februarie 1995

P224062

DIN SUMAR:

- **Constantin Papanace: „Spre o democraţie social-creştină”** pag.5
- **Pe adresa S.R.I.** Ion COJA pag. 2
- **„Puncte cardinale”... în haos!** pag.7
- **„Sociologia este o dimensiune a biografiei lui Eminescu”** Convorbire cu dl Ilie BĂDESCU pag.8

Apărător neînfricat al credinţei şi patriei străbune, mare ctitor de lăcaşuri sfinte, Ştefane Voievod, roagă pe Hristos Dumnezeu să ne izbăvească din nevoi şi din necazuri

„Mişcarea” reflectă în paginile sale preocupările şi frământările Noii Generaţii, contribuind la dezvoltarea curentului de gândire şi acţiune declanşat de tineretul român prin mişcările din 1989-1990.

Pe plan spiritual-religios, „Mişcarea” este o publicaţie creştină ortodoxă, aşezată sub autoritatea duhovnicească a Bisericii Ortodoxe Române.

Ca orientare culturală, „Mişcarea” urmează linia naţională, reprezentată în istoria culturii şi publicisticii româneşti de personalităţi exemplare ca Mihai Eminescu, Nicolae Bălcescu, Nicolae Iorga, Nae Ionescu, Mircea Eliade, Petre Ţuţea.

Din punct de vedere politic, „Mişcarea” promovează doctrina naţional-democrată, aşa cum este formulată în documentele programatice ale Mişcării Pentru România.

POLITICĂ ŞI RELIGIE

I. Poziţia Mişcării Pentru România faţă de Biserica Ortodoxă Română

1. Orice intervenţie în organizarea societăţii trebuie să ţină seama de trăsăturile determinante şi definitorii ale comunităţii naţionale respective.

Nu este locul aici să luăm în discuţie problema profunzimii edificiilor noastre etnice, religioase, culturale, lingvistice. Nu ştim cât am păstrat ca neam din substratul nostru precreştin şi, oricum, are puţină importanţă *în discuţia de faţă* cât la sută suntem „daci” şi cât „romani”, cum suna limba noastră înainte de Traian şi cât de „apropiată” sau nu era credinţa strămoşilor noştri de religia creştină. Ceea ce ştim însă cu siguranţă este că venirea lui Iisus Hristos pe pământ înseamnă a doua creaţie a lumii; atunci s-a reclădit din temelii lumea, cu toate popoarele şi toţi oamenii ei. Lumea veche s-a prăbuşit. O lume nouă şi un om nou au apărut atunci şi această tainică realitate creştină va rămâne neschimbată până la sfârşitul veacului.

A îngăduit Dumnezeu ca oamenii spaţiului carpatic să primească încă de la începutul erei creştine credinţa adevărată. Şi trebuie să fim recunoscători părinţilor noştri că au păstrat această credinţă până la noi. Oricine s-a străduit să cunoască şi să înţeleagă cultura şi civilizaţia poporului român a putut observa că viaţa românilor, de la Hristos încoace, este rânduită în spiritul concepţiei şi credinţei creştine. Civilizaţia română clanică, prin întreg ansamblul său de creaţii şi manifestări, afirmă integral credinţa în Hristos şi rânduiala creştină. Tradiţia populară este organic continuată şi unanim confirmată prin operele şi mărturiile marilor personalităţi ale elitei intelectuale româneşti moderne (Eminescu, Hasdeu, Densuşianu, Iorga, Pârvan, Paulescu, Brăileanu, Manoilescu, Nae Ionescu, Brâncuşi, Enescu, Eliade, Stăniloae, Noica şi mulţi alţii).

2. Apartenenţa zdrobitor majoritară a românilor la Biserica Ortodoxă este o realitate incontestabilă. Chiar în epoca modernă (sec.XVIII-XX) fidelitatea românilor faţă de Biserică nu a putut fi zdruncinată (ca să nu mai vorbim de perioada de până la secolul XVIII, în care Ortodoxia a fost, practic, singura religie prezentă în spaţiul românesc).

Dincolo de dimensiunea sa pur religioasă, trebuie subliniat că Biserica a fost singura instituţie stabilă şi permanent funcţională a poporului român. Dacă ne referim la ansamblul instituţional naţional, constatăm că au existat perioade în care, spre exemplu, armata a fost dizolvată şi organizarea statală destrămată (nemaiamintind de perioadele în care, ca şi astăzi, au funcţionat mai multe state româneşti, sau părţi din teritoriul naţional s-au aflat sub administraţie străină). Biserica Ortodoxă a fost singurul garant absolut al unităţii şi independenţei spirituale a poporului român. Instituţia Bisericii a reprezentat întotdeauna, pentru toţi românii şi indiferent de vicisitudinile istoriei, cadrul indestructibil de protecţie a identităţii naţionale, spirituale şi culturale.

3. Biserica nu şi-a schimbat cu nimic mesajul fundamental sau coerenţa teologică internă. Ea a păstrat intacte Dogmele şi canoanele ei ritualuri, rezistând influenţelor şi tuturor încercărilor prin care poporul nostru a fost constrâns să treacă.

4. Au existat situaţii în care, în interiorul Bisericii, au existat abateri de la normele şi preceptele creştine. Acestea, însă, nu pot justifica tentativele anarhice, contestaţiile şi nesupunerea – care, sub pretextul preocupării pentru binele Bisericii, nu urmăresc decât îndepărtarea poporului de Biserică. Nu trebuie uitat că la viaţa Bisericii participăm, fiecare, ca simpli credincioşi, prin intermediul formelor comunitare specifice de organizare a vieţii religioase (familii, parohii etc.). Nu ne putem raporta adecvat şi în acord cu noi înşine (ne referim, desigur, la creştini) la problemele interne ale Bisericii de pe platforma unor organizaţii sau grupări civice ori politice, oricare ar fi acelea. În Biserică nu suntem membri ai partidelor, ai asociaţiilor (fie ele chiar şi „religioase”) etc., ci creştini şi firesc este să ne comportăm ca atare. În loc să aruncăm cu pietre în Biserică şi în conducătorii ei (cum procedează unii „contestatari”), socotim că mai de folos ne este tuturor să ne îngrijim de propriile noastre păcate. Dacă putem să ajutăm Biserica, să o ajutăm cu dragoste şi fără trufie sau gânduri ascunse. Dacă avem nemulţumiri, există suficiente căi şi mijloace prin care fiecare creştin poate contribui, din interior - dacă doreşte cu adevărat acest lucru - la îndreptarea unor eventuale greşeli sau neajunsuri.

Mişcarea Pentru România nu este dispusă să se angajeze în intervenţii nesocotite care ar fi de natură să dăuneze Bisericii româneşti, făcând astfel jocul duşmanilor neamului nostru.

4. Mişcarea Pentru România, prin doctrina şi acţiunea sa social-politică, înţelege să urmeze calea tradiţiei româneşti. Astfel, din punctul de vedere al concepţiei generale despre lume, doctrina naţional-democrată a MPR respinge construcţiile şi explicaţiile „ştiinţifice” sau „filosofice” materialiste şi *„îşi însuşeşte viziunea creştină asupra lumii, aşa cum a fost ea păstrată de Biserică prin Sfânta Scriptură şi Sfânta Tradiţie”* (Programul MPR, cap.IV, pct.2).

Nu poate fi decât firesc pentru o formaţiune conservatoare românească recunoaşterea rolului Bisericii Ortodoxe Române ca instituţie fundamentală şi suprem reprezentativă a poporului român. O asemenea atitudine reprezintă un act de corectă raportare la realitatea vieţii şi credinţei poporului nostru.

II. Poziţia MPR faţă de Biserica Catolică şi celelalte confesiuni religioase

1. Mişcarea Pentru România consideră că fiecare cetăţean are dreptul să urmeze orice religie, potrivit propriei sale convingeri. După cum ne învaţă însăşi Biserica, noi nu acceptăm ca o credinţă să fie impusă prin forţă, prin constrângeri sau silnicie.

Nu este în sarcina nici unei organizaţii politice să stabilească spre care confesiuni religioase să se îndrepte cetăţenii României. Organizaţiile social-politice nu sunt chemate să intervină în diversele dispute de natură teologică, interconfesională şi nici nu pot exercita funcţiuni religioase. În problemele privind relaţiile interconfesionalem, MPR este atentă întotdeauna la poziţia Bisericii Ortodoxe Române, care îndeamnă la o atitudine de bună înţelegere între creştini, precum şi la îngăduinţă faţă de oamenii de altă credinţă religioasă.

2. Mişcarea Pentru România este pe deplin solidară cu fraţii noştri, creştinii catolici şi priveşte cu respect lupta dusă de Biserica Catolică pentru apărarea Crucii şi a credinţei creştine, mai cu seamă în Occident (şi, în general, în toate ţările în care creştinismul catolic este prezent organic în comunităţile naţionale respective).

Cu atât mai puternice sunt sentimentele noastre pentru conaţionalii noştri catolici. Nu dorim nici o clipă ca această deosebire să fie o barieră între noi. Nădăjduim împreună cu dânşii că, prin efortul şi înţelepciunea conducătorilor noştri spirituali (deopotrivă catolici şi ortodocşi), se va ajunge cât mai curând la o mai bună conlucrare şi unitate creştină.

3. Ca organizaţie social-politică românească, ne preocupă felul în care sunt alcătuite instituţiile statului român, care sunt forţele care le controlează sau influenţează, în ce măsură aceste instituţii reflectă opţiunea liberă a cetăţenilor României şi servesc intereselor poporului român. Nu trebuie să uităm că structurile confesionale pot exercita de multe ori puternice influenţe *extra-religioase* şi pot interveni în mecanismele de funcţionare ale unei societăţi. Or, potrivit întregii noastre concepţii, înţelegem ca instituţiile româneşti, factorii de conducere sau de influenţă activi în spaţiul nostru naţional să fie sub controlul exclusiv al elementului românesc, iar acţiunea acestor instituţii să fie subordonată întotdeauna intereselor naţionale şi, în nici un caz, unor interese străine, oricare ar fi acelea. Dacă, deci, ne manifestăm uneori neliniştea cu privire la unele activităţi desfăşurate de unele grupări religioase (sau aparent religioase) aceasta se datorează posibilelor implicaţii şi pericole de natură politică.

Marian MUNTEANU

(Continuare în pag. 5)

BIBLIOTECA Centrală Universitară Iaşi

Anul IV Nr. 3 (43)
1-15 Februarie 1995

CRONICA EVENIMENTELOR POLITICE

Ofensiva UDMR:

Actuala „ofensivă" a UDMR pentru impunerea unor zone de autonomie în Ardeal era perfect previzibilă. Autonomia este singura justificare – în propria-i concepţie – a existenţei şi acţiunii conglomeratului politic care este UDMR. A o obţine sau nu este o chestiune de viaţă şi de moarte nu a minorităţii maghiare; ea dispune de toate elementele în plan juridic, politic, cultural şi religios pentru o dezvoltare normală. Autonomia, în schimb, este vitală pentru liderii actuali ai UDMR, care simt precis că în caz de eşec, cariera lor este terminată. Aşadar, speranţele puse de aceştia în guvernul Antal (Borosa) încă din 1990, s-au dus o dată cu înlocuirea acestui guvern în 1994. Având o politică mai elastică şi mai subtilă, noul guvern de la Budapesta este dispus să recunoască „inviolabilitatea actualei frontiere" în schimbul unor „noi garanţii pentru existenţa şi dezvoltarea minorităţii maghiare" din România. „Garanţii" – adică altele decât cele existente în prezent; şi care sunt pe deplin conforme cu normele europene! Evident, *altele* în acest caz înseamnă *autonomie teritorială!* Şi este tot atât de evident că, odată obţinută autonomia, lucrurile nu se vor opri aici, ci se vor continua până la atingerea adevăratului ţel urmărit de aproape opt decenii de toţi oamenii politici maghiari: refacerea (într-o lungă perspectivă) a vechii frontiere pe Carpaţi! Pe termen scurt, autonomia nu ar fi decât un singur pas dintr-un drum cu mai multe etape; dintre care următoarea ar fi autonomia Transilvaniei şi ulterior o Transilvanie independentă.

Prin oferta făcută de guvernul Gyula Horn de a recunoaşte actualele frontiere, el dă cioara de pe gard – frontiera actuală fiind recunoscută prin semnătura guvernului maghiar pe Tratatul de la Paris (1947), pe Carta ONU, pe documentele de la Helsinki şi pe Acordul de la Paris (1991). Deci nu dă nimic; în schimb, încearcă să forţeze *autonomia*. În plus, maniera în care lucrează diplomaţia maghiară lasă impresia – celor naivi sau malonest interesaţi – că toată „vina" revine guvernului român, care aşa şi pe dincolo... Pentru mulţi maghiari însă, „dezinteresul" noului guvern maghiar – dispus, nu-i aşa, „să recunoască frontiere" – reprezintă o invitaţie la mai mult activism aici, în Ardeal, din partea maghiarilor ardeleni, dar şi din partea UDMR. Acesta este unul din elementele de previzibilitate de care vorbeam mai sus. Al doilea ţine de conjunctură: Ungaria este preşedinte în exerciţiu la OSCE, iar Franţa dlui Mitterrand – care încă din ianuarie 1990 deplângea „mutilarea teritoriului maghiar" la 1920 – preşedinţează U.E. Dacă la toate acestea adăugăm începutul de redresare economică a României (care îi sperie pe unguri), dar şi actuala dezbinare internă (care îi încurajează), tabloul devine mai clar, iar actuala acţiune a UDMR cu atât mai previzibilă.

Toate aceste elemente au împins UDMR la o clară radicalizare, de unde actualul ei demers. În fond, ce cere UDMR? Autonomie teritorială pe *criterii etnice!* Adică exact ceea ce documentele Consiliului Europei nu prevăd. Ba chiar întârzie. A se vedea şi scandalul „purificării etnice" din fosta Iugoslavie.

Obiectiv vorbind, ce şanse ar putea avea actualul demers al UDMR?

Guvernul român crede că nici una! Linia sa de acţiune a fost deja creionată de preşedintele PDSR, Adrian Năstase: „Vom face uz de inteligenţă, nu de muşchi"! Pentru dânsul inteligenţă ar însemna recursul la justiţie. De exemplu, prefecţii din respectivele judeţe ar urma să atace în contenciosul administrativ acţiunea (şi urmările ei), întreprinsă de UDMR. Numai la nevoie s-ar putea recurge la Curtea Constituţională de la Bucureşti şi – în extremis – la Consiliul Europei. Aşa să fie. Numai că noi ne îndoim de eficacitatea acestor măsuri. Occidentul a mai dovedit de atâtea ori că lucrează cu „două măsuri", încât, pe o asemenea cale ne-am putea trezi în faţa unui veritabil arbitraj internaţional. Dacă actualii lideri asta doresc, *să îşi asume public responsabilităţile de pe acum!*

Efectele acestei situaţii se fac deja simţite atât în cadrul coaliţiei guvernamentale, cât şi la nivelul Opoziţiei. În patrulaterul guvernamental, PUNR acţionează de unul singur, contestând „inteligenţa" dlui Năstase şi afirmând clar că „muşchi înseamnă lege"; ceea ce implică, în concret, scoaterea în afara legii a UDMR! Iar până atunci, cum PDSR respinge ferm un atare punct de vedere, guvernul – care s-a dorit întărit prin semnarea recentului document de guvernare în patru – se află, chiar de a doua zi, ameninţat *din interior!* Iar aceasta – când? Într-o situaţie în care – clasic – se cere o unitate naţională deplină!

La nivelul Opoziţiei, „delimitarea" de UDMR este unanimă. *În vorbe, însă.* Căci UDMR continuă să fie membră a Convenţiei şi să participe la lucrările sale. Apoi, PAC – care a ameninţat că dacă UDMR nu renunţă la demersul său, va înceta orice legături şi cu acesta, dar şi cu cei ce vor continua să le fie parteneri celor din UDMR – continuă să fie membru al CDR şi să stea la aceeaşi masă cu Marko Bela et Co! Sigur, cei din Opoziţie pricep acum enorma greşeală pe care au făcut-o „cauţionând" – vorba dlui Câmpeanu – UDMR. Pasul clar înapoi însă nu îl fac. De ce? Dl Câmpeanu, *care în 1992 a avut dreptate şi în alte privinţe*, este oricum „terminat", nu-i aşa? Atunci, de cine se tem liderii din CDR? În fanariotismul lor, ei se tem că a se desolidariza şi faptic de UDMR ar putea să le strice blazonul lor de democraţi! Dar şi să dea apă la moara – nu-i aşa – „naţionaliştilor" români. Încât – până una alta – ei îi preferă pe *etnocraţii maghiari!* Halal!

Ce ar fi de făcut nu se poate sintetiza pe o simplă pagină de ziar. Apoi, din multe puncte de vedere, vremea unor măsuri sănătoase a trecut. Zarva fals democratizantă fiind cu mult mai importantă...

Am dori să nu avem „dreptate"; să fim infirmaţi de fapte cât mai rapid, dar ne temem că la punctul la care suntem, este posibil *orice!* Orice decizie a justiţiei române în această problemă se va afla puternic contestată de UDMR. Iar cum deciziile justiţiei, rămase definitive, se cer impuse de organele de ordinii publice, ne putem imagina de pe acum ce perspective s-ar deschide. Este suficient de ferm şi de decis actualul guvern să îşi aplice politica anunţată, inclusiv într-un asemenea caz? Poate. Dar nu este exclus deloc ca toată actuala tevatură să nu devină un mod alunecos şi parşiv de a se impune până la urmă împotriva sentimentului public, dar şi împotriva intereselor naţionale româneşti, cine ştie ce formulă gândită deja la Strassbourg, Bruxelles şi Washingtton...

CDR: febră electoristă şi diletantism politic

Având în vedere gravitatea potenţială a mai sus discutatei ofensive a UDMR într-un instituţionalizarea unor zone de autonomie maghiară în Ardeal, a discuta actuala „efervescenţă" a Opoziţiei este aproape un lucru superflu. Ba chiar jenant. O facem totuşi cu sentimentul că evenimentele trebuie luate în seamă, mai ales atunci când ele ilustrează situaţii negative.

Aşadar, ce ar putea justifica actuala „febră" electorală care a cuprins CDR, în special la vârf? Teama de alegeri anticipate?! Nici poveste! Prin mecanismul lor constituţional extrem de greoi, ele nu ar putea fi convocate mai devreme de cinci-şase luni. Apoi, ele nu sunt decât la îndemâna actualei Puteri. Opoziţia, în teorie apţă şi ea să le provoace, s-a dovedit în mod repetat incapabilă să „dărâme" guvernul; necum să infirme de două ori în treizeci de zile, două echipe guvernamentale distincte (aşa cum prevede Constituţia)!

Şi, la ce bun alegeri anticipate acum, când au mai rămas mai puţin de doi ani până la alegerile normal prevăzute?! Este actualul moment – unul de tensiune crescândă în relaţiile româno-maghiare – propice unor alegeri anticipate?! Evident că nu! În sfârşit, ceea ce preocupă CDR în prezent este candidatura la preşedinţie. Or, alegerile prezidenţiale nu se anticipează decât în caz de *vacanţă prezidenţială:* boală gravă sau deces. Cum aceste două eventualităţi sunt întotdeauna imprevizibile, înseamnă că altceva explică actuala febră de la CDR.

Credem că actuala fierbere din CDR este rezultatul cuplării a doi factori: pe de o parte, sentimentul intim al liderilor din CDR că şansele lor pentru 1996 sunt din ce în ce mai mici şi, pe de altă parte, convingerea că „trebuie făcut ceva".

Oricum, în CDR s-a înţeles că asocierea cu UDMR este catastrofală, electoral vorbind; apoi, s-a înţeles că un conglomerat cum este CDR – obosit de statul pe tuşe vreme de vreo patru ani – va apărea uzat tocmai prin şirul nesfârşit de greşeli politice (vezi refuzul din octombrie 1992 de a face o mare coaliţie cu PDSR sau moţiunile) dar şi de scandaluri public exhibate. Cum timpul trece şi nu iartă, actuala febră este o expresie a tuturor acestor frustrări, dar şi a unor noi speranţe.

Iar printre speranţe apar două pe firmamentul CDR. Prima este ideea unor oferte politice multiple, susţinută de specialistul în scindări liberale, Dinu Patriciu. După dânsul, în plan parlamentar, CDR ar trebui să se desfacă în trei oferte distincte: una creştin-democrată (având ca ax PNŢ-CD); alta liberală (vezi actuala Alianţă Liberală în patru) şi o a treia ofertă, social-democrată, axată pe PSDR (Cunescu) şi PD (Petre Roman). Liberalii – PL '93, PNL-CD (Quintus) şi PAC – aspiră la propria lor unificare. O candidatură pe liste separate a grupului liberal ar putea – în concepţia lor – să potenţeze şi alianţa, dar şi scorul ei electoral. Social-democraţii, presaţi de Internaţionala socialistă să se unească, văd cam la fel cu liberalii: o unire a celor două partide social-democrate le-ar putea creşte în acelaşi timp şi eficienţa la urne. PNŢ-CD, în schimb, îşi vede prin toate aceste manevre periclitat rolul său de lider, pe care numai CDR i-l poate menţine...

Cum toate aceste evoluţii par inevitabile din varii motive (veleitarismul şi dorul puterii fiind esenţa), este evident că tocmai candidatura la preşedinţie României le spare drept terenul cel mai convenabil de dispută. Pentru PNŢ-CD, ideea unui candidat comun la preşedinţie este argumentul forte pentru păstrarea actualului statu-quo: un prezidenţiabil comun, dar şi liste comune. Unitatea – nu-i aşa? – face puterea. De aici, agăţarea lor cu disperare de renominalizarea lui Emil Constantinescu. Grupul liberal vorbeşte nu de un *candidat comun al CDR*, – cum o face dl Cepoiu – ci de *candidat comun al Opoziţiei*. Or, diferenţa dintre CDR şi Opoziţie este... (Petre Roman)! Deschiderea spre PD (Roman) rămează şi cu necesare social-democrată, dar şi cu ideea celor trei oferte! Evident că în spatele liberalilor – azi în CDR – se află şi ideea unui alt candidat decât Constantinescu, agreatul PNŢ-CD. De unde va fi luat un atare contracandidat? Dinspre PD (Roman) – fie dl Roman însuşi, fie un altul; dar legat de PD, fi dl Stolojan, fost prim-ministru „independent" într-un guvern PSN (Roman) PNL... De aici însă şi o altă dispută: cea de calendar privind nominalizarea viitorului candidat comun. PNŢ-CD, care îşi are deja candidatul, ar dori nominalizare rapidă: nu mai târziu de martie anul acesta. Liberalii, dl Patriciu special, ar dori o nominalizare mai târdivă. De ce? Probabil pentru că adversarul domnului Constantinescu încă nu şi-au găsit sau convins preferatul...

Până una alta, cu un atare comportament, Opoziţia riscă să conteze degringolada. Iar Puterea, atentă, experimentată, le pregăteşte domnilor Putere et Co lovitura de graţie sub forma noii legi electorale, care desigur va fi făcută exact în aşa fel încât „aranjamentele" Opoziţiei să fie puse în şah la momentul oportun. Adică tocmai atunci când nu ar mai fi nimic de făcut. Două ar fi instrumentele principale ale noii legi electorale: procentele de admisibilitate în Parlament (în sensul creşterii lor de la 3% la 5% pentru partide şi de la 8% la 12% pentru coaliţii) şi eventualitatea trecerii de la scrutinul de listă la scrutinul uninominal. Dar cine să se gândească la aşa ceva în „staff-ul" din Roseti?...

Ruptura din PSM: spre o a treia forţă? Şi în folosul cui?

Desprinderea grupului Mohora din PSM a stârnit multe valuri în viaţa politică românească şi în presă. Într-o singură ipoteză, acest gest politic ar merita întreaga atenţie: dacă gestul de azi se va dovedi primul pas spre constituirea unui veritabil partid de stânga în România. Dacă lucrurile vor evolua aşa, atunci în 1996 ne vom afla în faţa unei *a treia forţe*, capabilă să oferă o alternativă la ceea ce propun, fără să facă mare lucru, actualele PDSR şi CDR.

Care ar fi condiţiile minimale pentru ca grupul Mohora să aibă o şansă reală de constituirea unei a treia forţe?

1) Să alcătuiască încă în această iarnă zisul Partid Socialist dar şi un grup parlamentar propriu. Pe această bază, noul PS ar putea să treacă credibil în opoziţie efectivă faţă de actualul guvern. S-ar crea astfel o bază obiectivă pentru a drena simpatiile de stânga, dar şi nemulţumirile populare.

2) Noul PS ar trebui să îşi refuze orice alianţă şi în special cu falsa stângă care se identifică cu PSDR (Cunescu) şi PD (Roman). Orice cochetărie cu aceste două partide ar fi un grav handicap pentru noul PS.

3) Încă din această primăvară (în mai, cum suntem public anunţaţi), noul PS îşi elaboreze un program şi un mesaj pe înţelesul milioanelor de nemulţumiţi.

Dacă toate acestea ar fi realizate, atunci noul PS ar avea într-adevăr şanse mai mari de a intra în Parlamentul ce se va vota în 1996. O a treia forţă însă este ceva mai mult decât un nou partid în Parlament! Fără un candidat credibil la Preşedinţia României, PS nu va fi decât o nouă virtualitate; nimic mai mult! Este dl Mohora pregătit să îşi asume un atare rol? Poate. Dar ne îndoim că o personalitate care nu a avut nici o responsabilitate majoră în stat ar avea vreo şansă, cât de cât. Chestiunea candidaturii la Preşedinţie, pragmatic vorbind, este prematură pentru PS. Dar în ipoteza unei desfăşurări cu succes a etapelor mai sus enumerate, ea va deveni o chestiune centrală!

Înainte de a analiza acest subiect principal, să vedem pe ce anume s-ar putea baza actualul demers al grupului Mohora. *În primul rând*, pe o largă nemulţumire populară faţă de efectele politicii de „reformă", care de cinci ani cere sacrificii după sacrificii, fără a da rezultate cât de cât. De aici, este de presupus că PDSR şi grupul său aliat vor ieşi destul de şifonaţi. Cine să le preia, măcar şi parţial, milioanele de voturi, când actuala Opoziţie parlamentară este şi dezbinată şi mai puţin credibilă? Evident, cineva care să critice *de la stânga* „cincinalul reformist. Cam aici s-a plasat disputa din PSM şi cam aici se plasează speranţele grupului Mohora.

În al doilea rând, succesul forţelor de stânga în Polonia, Lituania, Ungaria şi Bulgaria va fi fost de natură să îi determine pe actualii fugari să îşi încerce şansa.

În sfârşit, atrage atenţia un lucru la prima vedere poate periferic – numele noului partid: *Partidul Socialist!* Clar, evocator pentru milioanele de nostalgici acest nume este în sine aproape o „garanţie". De ce de mai bine de cinci ani nici unul dintre partidele apărute cu duiumul nu l-au „ocupat"? Pentru că în primii doi-trei ani încă mai suna „ca dracu"? Poate. Dar după 1992, când valul de nemulţumiţi şi de nostalgici nu a încetat să crească? Aici este o singură explicaţie: denumirea de Partid Socialist va fi fost *prevăzător rezervată!* De către cine şi pentru cine, nu e greu de priceput...

Încât, în funcţie şi de evoluţii, la momentul oportun vom putea avea surpriza să aflăm. Oricum, semnatarul acestor rânduri nu se va mira deloc dacă peste un an – în ipoteza că noul PS se va dovedi o treabă serioasă – dl Iliescu îşi va arăta preţuirea sa „pentru cea de-a treia forţă"! Ce e mai bun pentru dânsul în 1996 decât un PS bun să păcălească iarăşi pe muncitori?!... Apoi înclinaţiile, dar şi talentul său politic nu se par perfect compatibile cu zicala românească „fiara cu şi vara sanie"; dar şi cu denumirea şi logica politică ce stau la baza noului PS...

Dr. Corneliu DIDA

PARLAMENTUL VĂZUT DIN INTERIOR

Mea culpa

În urmă cu vreo două luni am făcut o interpelare şi pe adresa Serviciului Român de Informaţii, somându-l să informeze Parlamentul şi opinia publică în legătură cu un ciudat eveniment petrecut pe la mijocul anilor optzeci, în Transilvania, la Sfântu-Gheorghe, unde, precum se ştie, se află o statuie a lui Mihai Viteazul, semn al bunelor relaţii ce au existat de sute de ani între români şi secui, îndeosebi în vremea marelui condotier. Cineva - un udemerist *avant la lettre* - a plasat atunci, în 1985, sub burta calului, o bombă cu care a încercat să distrugă monumentul. N-a reuşit, nefericitul, „decât" să omoare un copilaş, un pui de secui, nici măcar valah nu fusese biata victimă, ca să-i ofere criminalului o minimă satisfacţie!... Un atentat pe cât de vinovat, pe tot atâta de stupid, de prostesc. Şi aflasem eu, în toamna anului trecut, că la SRI se cam ştie cine a fost autorul acestei isprăvi vitejeşti, persoană importantă, membru al însuşi Parlamentului actual, ceea ce putea să constituie explicaţia reţinerii SRI-ului de a divulga identitatea criminalului. Printre explicaţii putând figura şi aceea că SRI-ul se foloseşte de această situaţie şantajându-l pe cel prins cu ocaua mică, ţinându-l „agăţat de nas" şi folosindu-se de el după o schemă clasică în activitatea specifică a serviciilor de informaţii.

Cu riscul de a strica acest joc, i-am cerut serviciului amintit să dea pe mâna justiţiei şi a condamnării publice numele teroristului. Nu-mi închipui că ar mai putea fi ceva care să-i mângâie pe părinţi de pierderea micuţului fecior. Azi ar fi putut fi un bărbat în toată firea! Dar n-a fost să fie pentru că... Pentru că se nasc în lumea asta, de când cerul şi pământul, şi asemenea rebuturi umane, precum parlamentarul nostru, fost terorist! Noi însă, oamenii care suntem şi ne considerăm a fi normali, zdraveni la minte, nu putem lăsa răul la voia întâmplării, să-şi facă nestingherit de cap. Am cerut aşadar ca braţul pedepsitor al legii să-şi facă datoria, aceasta fiind funcţia cea mai importantă a societăţii umane: să pedepsească fără nici o ezitare omorul! Nimic nu este mai ireversibil, mai imposibil de reparat decât moartea! Cu asemenea gânduri m-am prezentat la tribuna Senatului şi am cerut SRI-ului să facă dreptate, să facă cunoscut numele criminalului!

Că până azi nu am primit nici un răspuns de la SRI nu este prea grav! Mai aşteptăm.

La fel, nu m-a mirat prea tare nici reacţia unui coleg, senator de Covasna, locuitor al oraşului Sfântu-Gheorghe, care a considerat interpelarea mea ca pe o diversiune, cum diversiune ar fi fost şi întâmplarea din anii optzeci, diversiune de care se face vinovată Securitatea română. Ea a înscenat toată povestea aceea ca să-l compromită pe procurorul-şef din localitate şi să-l schimbe mai uşor. Pasămite, aşa făcea Securitatea când trebuia să-i găsească cuiva nod în papură: punea câte o bombă, ba la statuia lui Cuza, ba la statuia lui Ovidiu...

Pe adresa S.R.I.

Altceva însă n-am înţeles: din vreo cinsprezece-douăzeci de ziarişti care heinizează prin Senat, nici unul nu s-a arătat interesat de informaţia conţinută în interpelarea mea! Cu toţii s-au făcut că nu se aude prea bine în sală sau cine ştie ce alte motive au avut ca să treacă sub tăcere o asemenea interpelare, după modesta mea părere ea fiind întru totul pe gustul ziarelor noastre, atât de pasionate după poveşti cu bombe şi cu crime. De ce ziariştii noştri n-au preluat informaţia, de ce n-au comentat-o? Din partizanat cu SRI-ul oare?

Nici pe departe!, mă lămureşte deunăzi un coleg de facultate, căruia i-am povestit toată tărăşenia. *Tu pe ce crezi că se duc milioanele de dolari pe care le bagă Sörös în presa românească?...*

Totuşi, parcă nu-mi vine a crede. Firesc, ca să mă edific definitiv, voi face o nouă interpelare pe adresa SRI-ului, despre Sörös şi banii săi. Trebuie să se ştie la SRI măcar de banii lui Sörös care, completează colegul meu atoateştiutor, merg la SRI...

Te pomeneşti!...

Ion COJA

ACŢIUNI MPR

Pe data de 21 Ianuarie 1995, la sediul Ligii Tineretului Ortodox din Târgu Mureş, grupul „Horea" al MPR a organizat conferinţa cu tema: *„Noua Generaţie şi societatea românească actuală"*.

În faţa unui public numeros au luat cuvântul:

Părintele paroh Streza a adresat cuvânt de învăţătură şi întărire sufletească, vorbind tinerilor despre importanţa viziunii creştin-ortodoxe în formarea generaţiei lor.

Călin Cotoi, student, care a prezentat studiul „Generaţie", apărut în revista *Criterion* (nr. 3-4, 1934), sub semnătura lui Mircea Vulcănescu. Scopul vorbitorului a fost de a reda sumar utilitatea şi semnificaţia valorosului material interbelic pentru înţelegerea chestiunii potenţialului cultural-ofensiv al unei generaţii.

Marius Iepan, student, ce s-a axat asupra temei generaţiei de azi, cu accent pe „mişcările spirituale" declanşate în cadrul ei.

Mihai Târnoveanu, student, liderul grupului „Horea" al cărui discurs a vizat necesitatea implicării tinerilor în activitatea social-politică.

Printre participanţii la conferinţă s-au numărat membri ai Ligii Tineretului Ortodox, ai Organizaţiei Cercetaşilor din România, membri şi simpatizanţi ai MPR etc.

Manifestarea s-a încheiat printr-un dialog cu publicul pe marginea punctelor de vedere prezentate de vorbitori.

Grupul Horea
Tg. Mureş

COMUNICAT
cu privire la situaţia publicaţiei „Mişcarea"
– se amână publicarea almanahului –

Chestiunea financiară a fost şi rămâne principala dificultate a publicaţiei noastre. Fondurile noastre bănoase – provenind exclusiv din contribuţiile modeste ale aderenţilor şi susţinătorilor noştri – acoperă din ce în ce mai greu costurile de producţie, în condiţiile menţinerii preţului revistei mult sub valoarea reală.

Din aceleaşi motive financiare, tipărirea almanahului „Mişcarea" a trebuit să fie amânată.

Ne cerem scuze pentru această amânare cititorilor care au trimis bani în avans.

În acelaşi timp, persistă mari greutăţi şi în procesul de realizare tehnică a revistei. Posibilitatea asigurării unei baze materiale necesare redacţiei pentru o funcţionare normală lipseşte, neexistând mijloacele tehnice şi materiale adecvate unei munci de redacţie.

Nimeni dintre cei care lucrează în redacţia „Mişcării" nu a primit vreodată salariu sau vreo indemnizaţie oricât de mică. Munca gratuită prestată de toţi colaboratorii şi redactorii noştri este unul dintre motivele pentru care revista poate încă apărea.

Nădăjduim în continuare că cititorii şi prietenii noştri ne înţeleg şi că, cei care au posibilitatea, ne vor sprijini cât mai grabnic.

Publicaţia „Mişcarea" – tribună de afirmare a ideilor naţionale – va continua să existe şi să se dezvolte numai cu sprijinul efectiv al tuturor celor care cred în ideile pe care le susţinem şi promovăm număr de număr.

Redacţia „Mişcarea"

Cinci ani după insurecţia din Decembrie 1989

DEZORGANIZAREA SOCIETĂŢII ROMÂNEŞTI (III)

Din concluziile Departamentului de Studii Social-politice al Mişcării Pentru România

6. Societăţi „murdare", societăţi „curate"

„Curat murdar, coane Fănică!" (I.L.Caragiale)

1. Prin regimurile pe care le instaurează într-o societate, clasele guvernante sunt creatoarele unor sisteme, fie „artificiale" fie „organice", de guvernare a popoarelor.

Sistemele *organice* se reazemă pe respectul „tradiţiilor" şi raporturile de „grijă" şi „respect reciproc" între guvernanţi şi guvernaţi, pe o proporţie justă între munca naţională şi consumul elitelor, între puterea muncii şi consumul trebuinţelor etc.

În sistemele *artificiale*, dimpotrivă, legăturile dintre „pătura superpusă" şi restul societăţii sunt în afara oricărei tradiţii şi într-o desconsiderare ce merge până la cinism a oricărui imperativ de respect reciproc. Oamenii clasei guvernante se comportă ca şi cum n-ar fi „de pe-aici", „oameni ai locului", ei sunt fie „înstrăinaţi", fie de-a dreptul „străini" şi lumea locului îi percepe ca pe nişte străini, nepăsători şi fără suflet, haini. În contact cu omul local ei stârnesc fie râsul, fie respingerea violentă, forma cumulativ-sentimentală a revoltei. Relaţia de clasă îmbracă deci forma *xenocraţiei*. Între clasa de jos şi clasa politicienilor (de „sus") nu mai funcţionează nici o comunicare. Lumile stau despărţite, separate complet una de alta, nemiloase una cu cealaltă. Clasa de sus se hrăneşte cu indiferenţa totală şi cu dispreţuirea clasei de jos, iar cea de jos se hrăneşte dintr-o filosofie a „înstrăinării politice", foarte periculoasă, fiindcă, de regulă, conduce la un fel de abandon public, la indiferenţă faţă de stat şi faţă de instituţiile lui, la o nepăsare programatică faţă de lumea statului. Imaginaţi-vă acest om de jos trăind în *oraşe*, în *gări*, în *parcuri*, în *instituţii*. Pentru el, acestea toate sunt numai locuri „străine" ale unei lumi înstrăinate care-l oropseşte, îl minte, îl nedreptăţeşte. El va reacţiona în consecinţă: cu o nepăsare „agresivă" faţă de ele, lăsând stricăciuni involuntare pe unde trece, într-un cuvânt, „spaţializând" cu măsura înstrăinatului, a celui care nu se recunoaşte acolo şi nu le recunoaşte ca ale lui, pe toate acestea. Acest sentiment al înstrăinării este cauza raporturilor dintre oraş şi sat, dintre omul de jos şi spaţiile publice, dintre el şi instituţii, dintre el şi mijloacele statului. Acestea nu i-au aparţinut niciodată. *El* n-a fost *stăpân* peste ele şi toate lucrurile şi locurile acestea au funcţionat împotrivă-i. Lipsa solidarităţii dintre clasa de sus şi clasele de jos generează *murdăria publică*, de la murdăria unui oraş şi până la murdăria socială a relaţiilor dintre funcţionarul public şi omul de la ghişeu, tratat nu ca o „cifră" cum se întâmplă cu birocraţiile occidentale, ci ca „ăla", „un străin", un *Altul*, ca *Celălalt*. Modernitatea deci, „animalizează" societăţile, le „murdăreşte" în toate încheieturile lor şi pe toate feţele lor.

Abia cu această înţelegere suntem în măsură să interpretăm acel *„Curat-murdar, Coane Fănică!"* din „Scrisoarea pierdută" a lui Caragiale. Pentru o dată personajele „politichiei" sunt zugrăvite aşa cum sunt, fără a mai fi acoperite de falsa poleială a demagogiei politicianiste. Adică, tocmai cum sunt de fapt: „murdare, cum se văd", nu „poleite" cum sunt prezentate de aparatul demagogiei politice. Această murdărie a oraşului şi a „spaţiului public" este semnul sociologic al „suburbiei" răsăritene, al oricărei suburbii, în care se întâlnesc două „indiferenţe" de clasă. „Nepăsarea" şi „dispreţul clasei de sus" se întâlnesc cu „nepăsarea" şi „abandonul clasei de jos" şi generează împreună „murdăria publică", „spaţiul socio-habitaţional murdar".

2. Niciodată n-a fost mai acut sentimentul înstrăinării sociale ca acum. Când sentimentul colectiv se înalţă la reprezentarea şi sentimentul de „ei", („Ei", cei ce conduc. „Ălora de sus, de la putere", „Lor" nu le pasă, etc.) este semn că înstrăinarea publică a atins pragul maximal. În acele momente, oamenii de jos, (omul obişnuit) nu-i vor denumi pe cei de la putere. Vor refuza să le spună numele, bunăoară, adică să-i de-numească: fedesenişti, pesemişti, pedesenişti etc. Se va opri doar la acel impersonal „Ei" şi „Lor". „Ei" nu au un nume pentru că sunt nişte „înstrăinaţi", nu se află în relaţie personalizată cu cei de jos, peste care huzuresc ori se joacă de-a guvernarea. Acest „marcator" impersonal este semnul extremei „distanţe" dintre „guvernanţi" şi „conduşi", este măsura supremei înstrăinări, când „obida şi exilul interior" sunt maximale şi se manifestă prin refuzul *numelui*. „Ei", cei de la conducere, n-au *nume* căci sunt nişte „străini". Cine-i „cunoaşte" pe „ei"?! Oamenii „lor" se „recunosc" doar „ei înde ei" şi nu vor greşi să accepte pe *unul* care nu-i *„de-al lor"*. Sunt ei înde ei. „Corb la corb nu-şi scoate ochiul". Criteriul valorii omului pentru serviciul public a fost înlocuit prin criteriul coteriei, al loialităţii faţă de gaşcă. Partidul şi guvernanţii s-au transformat într-o gaşcă, adică o „bandă" care se poartă ca-n codru, cum vor ei, cu tot capriciul şi dispreţul faţă de ceilalţi, ba chiar cu cinism. Ce dacă ţara geme?! Noi facem reforma. Ce ştiu proştii? Noi ne întâlnim cu FMI-ul, cu Banca Mondială ne ducem la Londra şi la Paris, unde „dă-i şi luptă". Pentru ce luptă aşa de straşnic aceşti „eroi"? *Pentru 35 de dolari pe cap de locuitor.* Atâta obţin ei de la FMI. Ce înseamnă acest lucru? O creştere a inflaţiei, un salt al dolarului de la 1074 lei la 2000 lei, deci o scumpire a vieţii cu 200%. Acoperă cei 35 de dolari o asemenea creştere? Acoperă ei scumpirea *oului* de la, să zicem, 150 lei cât este astăzi, la 250 lei? Cât va costa oul zilnic al sărmanului? 7500 de lei pe lună. Înmulţiţi cu 3, numărul mediu de membri pe familie şi obţinem 22.500 lei pe lună doar oul zilnic. Împărţiţi la 2000 de lei cât face un dolar şi obţineţi suma de 11 dolari. Numai pe scumpirea oului pierde România 1/3 din acel împrumut. Şi atunci? Care-i „chilipirul"? Dar mai ales, al cui? Evident că nu al celui de jos, ci al „lor", al celor care fac tranzacţia *murdară*. Cum va reacţiona omul acela, silit să consimtă la asemenea malversaţiuni financiare? Simplu: prin abandon şi revoltă. Ceea ce duce la „murdăria spaţiului public". Omul simplu va înjura, se va exprima fără decenţă faţă de guvernanţi, faţă de tot ceea ce este simbolul unei guvernări a cărei pasivitate şi indiferenţă în raport cu cetăţeanul ating cinismul. Iată dar baza sociologică a *murdăriei publice.*

O societate „murdară" este, aşadar, o societate care-şi abandonează spaţiul public. De ce? Pentru că acela este „locul nimănui", „no man's land", în care, deci, se concentrează „indiferenţa şi cinismul clasei de sus" dimpreună cu „nepăsarea ostentativă" (adică public vizualizată) a clasei de jos. O nepăsare în care se concentrează voinţa demistificării publice, adică voinţa de a dezvălui adevăratul caracter al „instituţiei publice" şi al „relaţiei de guvernare". „Iată – vrea să exprime această reacţie de nepăsare şi abandon a mulţimii – instituţia publică e murdară, reacţia funcţionarului este dispreţuitoare, indiferentă, cinică, politica voastră e murdară... etc. În schimb, demagogia voastră vrea să vă prezinte drept „curaţi", bine intenţionaţi, cinstiţi cu poporul etc. «Curat murdar», iată realitatea voastră". Acesta este adevărul social pe care-l demistifică reacţia nepăsătoare a mulţimii oraşului faţă de locul public, de instituţia publică etc.

Semnificaţia sociologică a locului, a funcţionarului public etc. a fost fixată de Pristanda, eroul lui Caragiale: *„Curat murdar, coane Fănică!"*. Peste murdăria esenţială a locului şi instituţiei publice, se suprapune pretenţia demagogică de „curăţenie", „onestitate" etc. a agentului public. Cu o singură expresie: „curat murdar". Locul public este „curat murdar" şi omul mulţimii, al *străzii* îl va demistifica instinctiv, devoalând adevărul social al „locului" şi instituţiei publice. „Iată cum este ceea ce voi pretindeţi că-i curat! Este murdar. Cinismul vostru se traduce în nepăsarea mea obraznică şi mitocană. În «miticismul» meu. Mitocănia voastră se traduce în mitocănia publică. Voi vreţi să pozaţi în „puri" şi „curaţi". Noi vă coborâm în condiţia care vă exprimă. Sunteţi mitocani fiindcă lumea voastră generează mitocănie, cinismul vostru generează înjurătura mitocanului de pe stradă !" La un capăt al acestui lanţ al murdăriei publice este veriga cinismului clasei superpuse, a dispreţului şi indiferenţei sale faţă de omul de jos, faţă de societatea reală. La celălalt capăt este veriga înjurăturii mitocanului de pe stradă. Sus, în pura ei superfetaţie şi automistificare trăieşte pătura superpusă. Jos, sub stratificarea mitocanului de pe stradă, se află „societatea curată" a omului simplu care-şi duce viaţa sub comandamentul unei austerităţi milenare. Între cele două lumi este „spaţiul vizualităţii publice", al instituţiei publice, al locului public, al străzii şi bulevardului marelui oraş. Aici se întâlnesc cinismul de sus şi nepăsarea de jos. Această întâlnire generează demagogul şi mitocanul, expresii individualizate ale societăţii murdare. Nici „burghezul" nu apare aşa cum este, adică *cinic* şi nepăsător, nici omul de jos aşa cum este, adică nevoiaş, auster, bun gospodar şi om al „bunului simţ" (guvernat în viaţă de legea „bunului simţ"). În locul acela se întâlneşte *cinicul* agresiv cu „omul bine simţit" şi ceea ce rezultă este o „lume murdară" cu agenţii ei cei mai tipici, cu *mitocanul* şi cu *demagogul*. Prin urmare, *insul* din clasa de sus poate fi un om respectabil în familia lui şi tot astfel cel de jos. Deci locul sociologic al analizei sale nu este clasa lor socială de apartenenţă, mediul lor de viaţă intimă, ci spaţiul public, zona intermediară, *locul lor de întâlnire*. Forma lor socială degradată este consecinţa unei *întâlniri eşuate*, a unui „şovinism" social. Clasa de sus vine spre cel de jos cu „dispreţ", cu suficienţă, incapabil să comunice cu el, să-i recepteze nevoile şi specificul, felul său de a fi. Snobismul acesta nu numai că îngreunează comunicarea, dar va genera şi un sentiment de dispreţ faţă de „vulg", de cel de jos. Aceasta se va traduce apoi în lipsa de *respect* în cadrul „instituţiei" şi al „locului public". Mai departe, aceste „gradaţii" ale psihosnobismului superpus se va strânge cumulativ în *cinismul social* al clasei întregi. Invers, cel de jos, simţindu-se păcălit, minţit, înşelat, pe deasupra, tratat fără nici un respect, va sfârşi prin a deveni şi el nepăsător, lipsit de respect, vulgar. Toate acestea vor căpăta expresii rezumate în figura mitocanului. Minciunii publice i se va răspunde cu vulgaritatea străzii. Astfel, în spaţiul public, vor sta mereu, faţă în faţă, cele două figuri tipice ale societăţii murdare: demagogul de sus şi mitocanul de jos. Demagogia politicianistă îşi va afla contra-măsura în mitocănia străzii, ca într-un ecou. Din când în când, mitocanul străzii va deveni agresiv, atunci va apărea, pe scena publică, ceea ce Eminescu a numit „canalia străzii", adică nulitatea urcată la rang de „pretenţie publică". Acesta este cel de-al treilea „rol public" întrupat într-o a treia figură publică, în „canalia străzii". Toate aceste figuri şi moduri de comportare publică sunt produsele indiferenţei şi cinismului clasei guvernante faţă de guvernaţi. Produsul lor cel mai tipic este „societatea murdară". Aşa se face că, în locul unei clase medii capabilă să *purifice* societatea, se naşte o „lume intermediară" care „murdăreşte" societatea.

Armatol român însărcinat cu paza satului (1907)

Pentru o Românie Mare

- Congresul Consiliului Naţional al Reîntregirii -

În data de 23 Ianuarie 1995 a avut loc o întrunire la sediul din Bucureşti al *Consiliului Naţional al Reîntregirii*. Această organizaţie, fondată la Iaşi în 24 Ianuarie 1992, îşi propune aşa cum se precizează în statut, *„reunirea tuturor iniţiativelor şi aspiraţiilor de renaştere naţională a românilor de pretutindeni, în vederea reunirii României la frontierele ei legitime"*. Lucrările care s-au purtat au avut ca punct de plecare raportul prezentat de dl Mircea Druc, preşedintele Consiliului.

Precizând direcţiile strategice şi obiectivele imediate, raportul a argumentat necesitatea existenţei acestei organizaţii în contextul politic actual: *„încercarea de a face ceea ce nu fac executivele de la Bucureşti şi Chişinău"*. S-a criticat traseul politicii nehotărâte, uneori iresponsabile, din ultimii cinci ani; proclamarea independenţei Moldovei, act fără un fundament juridic, chiar dacă reprezintă o desprindere de Moscova, constituie o recunoaştere implicită a pactului Ribbentrop-Molotov, considerat astăzi, cum sublinia dl Druc, *„ilegal de toate organizaţiile internaţionale şi caduc de către Moscova"*.

Această stare de lucruri s-a verificat în poziţia oamenilor politici de la Bucureşti şi Chişinău în raport cu Consiliul Naţional al Reîntregirii: la nivelul Preşedinţiei (Snegur-Iliescu) s-a acreditat ideea inutilităţii acestui Consiliu, invocându-se existenţa comisiilor inter-parlamentare; sub aspectul receptivităţii faţă de problemele acestui Consiliu, dl Druc aprecia că diferenţa din acest punct de vedere între Guvernul şi Opoziţia de la Bucureşti este că: *„Guvernul nu ajută şi nu vrea, în vreme ce Convenţia nu ajută dar vrea"*, sprijinul partidelor din Opoziţie fiind condiţionat de interesele electorale. Poziţia aceasta serveşte pe deplin politica de contestare a dreptului istoric al populaţiei româneşti de peste Prut, politică a cărei agresivitate se concretizează în menţinerea în detenţie fără nici un temei legal a patru membri ai Frontului Popular Creştin-Democrat, în închiderea tuturor şcolilor cu limba română de către regimul militarizat din Transnistria, în *„acţiunile de epurare etnică desfăşurate cu brutalitatea specifică sistemelor totalitare"*, în agresivitatea crescândă a ucrainenilor faţă de românii din Bucovina de Nord.

Autorul raportului sublinia că aceste realităţi se încearcă a fi acoperite, în Republica Moldova, prin stridenţa unor afirmaţii ridicole, exprimate de diverşi „reprezentanţi" ai diferitelor etnii rusofone: găgăuzi, ruşi etc. Potrivit acestor afirmaţii, o readucere a teritoriilor româneşti de peste Prut în graniţele fireşti ar avea drept consecinţă *„nerespectarea drepturilor omului"(!)*. Ceea ce este deosebit de grav însă, afirma vorbitorul, este că această idee a fost preluată şi de unele medii româneşti (a se vedea „Raportul GDS" din nov. 94). Ar fi de adăugat că în locul sprijinului promis – bunăoară, campania de protest ce ar fi urmat să fie iniţiată de postul de radio „Europa liberă" – membrii Consiliului Reîntregirii primesc sfaturi demobilizatoare invocată fiind o aşa-zisă stabilitate. Dl Druc caracteriza astfel situaţia: *„Internaţionalismul proletar este înlocuit cu un internaţionalism «democrat», militând pentru o «civilizaţie surogat»"*.

Poziţia Consiliului Naţional al Reîntregirii este răspicată în această problemă: *„Intrarea Moldovei în organizaţiile Comunităţii Europene nu înseamnă contestarea dreptului reîntregirii"*, iar agresiunile îndreptate împotriva populaţiei româneşti sunt parte integrantă a scenariului refacerii Imperiului sovietic.

Plecându-se de la realitatea că fenomenul refugiului nu este perceput în dimensiunile şi semnificaţiile sale reale de către o mare parte a opiniei publice, în paralel cu manifestarea unui regionalism pernicios, Consiliul Reîntregirii a înscris pe agenda sa de lucru din acest an încă o importantă manifestare publică, pe care o aşteptăm cu interes: Congresul mondial al refugiaţilor din Basarabia, Nordul Bucovinei, Ţinutul Herţa şi Transnistria. În pregătirea acestui congres, Consiliul a organizat un recensământ şi un sondaj de opinie în rândurile refugiaţilor din teritoriile româneşti ocupate. Pentru că *cei veniţi* (grupurile etnice ce se opun reîntregirii României invocând normele "drepturilor omului") trebuie să ştie că de aceste drepturi se cuvine să beneficieze, în egală măsură, şi *cei alungaţi*.

Marius BUTEANU

NOUA GENERAŢIE:

Pledoarie pentru omul creştin

Una dintre rupturile cele mai profunde din societatea românească actuală se arată a fi aceea dintre „generaţia statului" – oamenii (aceiaşi, în majoritate covârşitoare) aflaţi de peste cinci ani în structurile de guvernare şi de administraţie ale ţării şi care nu contenesc a face dovada unei *mentalităţi trădătoare* faţă de interesele româneşti – şi noua generaţie, „generaţia spirituală" ce caută să-şi înscrie demersul – de mai mică ori mai mare anvergură – pe temelia numită *tradiţie românească autentică*. Aceasta este singura de a cărei soliditate nu ne putem îndoi: rădăcinile oricărei creaţii află în ea cea mai fertilă sevă.

O dovadă recentă şi peremptorie pentru această imensă breşă o constituie poziţia fiecăruia dintre aceste două grupuri faţă de *chestiunea homosexualităţii*. Declarată ritos de numeroşi parlamentari drept „criteriu al europenizării", legitimată prin această nouă „religie" a drepturilor omului, ea a fost, pentru aceste motive, propusă pentru legiferare de către Parlamentul României.

Şi iată că una dintre cele mai semnificative *reacţii imediate* la această intolerabilă propunere a fost aceea a unei organizaţii de tineret: campania de strângere de semnături împotriva acestui proiect legislativ iniţiată de Asociaţia Studenţilor Creştin-Ortodocşi din România (ASCOR) şi desfăşurată cu sprijinul a numeroase grupări studenţeşti şi de tineret din multe oraşe ale ţării.

Iar pentru o mai bună punere a problemei în mod public, în data de 19 Ianuarie 1995, ora 17.00, în Aula Universităţii din Bucureşti, ASCOR a organizat un important simpozion cu titlul: *Homosexualitatea – propagandă a degenerării umane.* Lista de invitaţi a fost astfel alcătuită încât chestiunea să poată fi dezbătută din cât mai multe puncte de vedere relevante pentru societatea românească şi nu numai: al religiei creştine, al medicinei, al ştiinţei juridice şi sociologice.

Vom încerca să prezentăm o foarte succintă selecţie a ideilor exprimate, selecţie dificil de realizat, căci dezbaterile şi dialogul cu sala arhiplină s-au prelungit până târziu în noapte.

Discursul părintelui Galeriu a deschis manifestarea, afirmând răspicat că homosexualitatea este un *păcat*, fiind *împotriva firii*. Ea reprezintă o încălcare a legii date oamenilor în Sfânta Scriptură, deci o „îndepărtare de Dumnezeu", care nu înseamnă, în fond, altceva decât o „decădere din uman". Dacă Europa se mai consideră creştină, acesteia trebuie să i se dea acum, de către poporul român, un răspuns creştin la această provocare nesăbuită: un răspuns care să ţină cont de „firea omului, ce nu e pur şi simplu umană, ci divin-umană".

Aspecte medicale au fost relevate de dna Rodica Năstase, medic psihiatru, şi de dl dr. Nae Constantinescu, medic chirurg. S-a subliniat tendinţa îngrijorătoare a comunităţii medicale mondiale de a scoate homosexualitatea din zona patologicului şi pe care reprezentanţi ai organizaţiilor medicale (psihiatrice, cu precădere) din România au căutat s-o combată la conferinţele şi congresele internaţionale la care au participat.

Complexitatea punctului de vedere juridic a fost expusă de dl avocat Emil Popescu şi de dl prof. al Facultăţii de Drept Aurel Tincu, accentuând responsabilitatea legiuitorului nu doar faţă de momentul actual, dar şi, în perspectivă, faţă de generaţiile viitoare ce vor suporta, inevitabil, consecinţele unui act juridic rău întocmit în prezent.

Lărgind perspectiva la planul social global, dl prof. univ. dr. Ilie Bădescu a pus, în fapt, concluzia lămuritoare pentru întreaga discuţie: *chestiunea homosexualităţii, maladivă prin excelenţă, reprezintă un simptom al unei crize mult mai adânci în care e cufundată de multă vreme societatea europeană.* Căci criza Europei este, în ultimă instanţă, *criza comunităţii creştine pe continent.* Soluţia, deci, nu poate fi parţială, de suprafaţă, pentru că în acest caz ea nu ar fi decât un paleativ şi nu o soluţie veritabilă. Ea trebuie să fie una de profunzime, care să vizeze restructurarea ierarhiei interioare de valori a omului european, redescoperirea *fundamentului său creştin.*

Dacă tema dezbătută ar fi fost mai puţin gravă, ţinând cont de participarea extrem de numeroasă a publicului şi de calitatea dialogurilor purtate, am fi putut vorbi despre „succesul" manifestării. În condiţiile date, putem doar spera ca acest semnal de alarmă tras de noua generaţie să fi fost – mai departe – receptat de cât mai mulţi; ca argumentele şi ideile expuse să fie disipate în conştiinţa publică – atât de agresată, pe toate canalele, de pledoarii în favoarea „drepturilor" unui „om" tot mai dezumanizat. Adică tot mai îndepărtat de Dumnezeu şi tot mai câştigat de diavol...

Sandra CRISTEA

CATOLICISMUL ÎN ROMÂNIA (7)

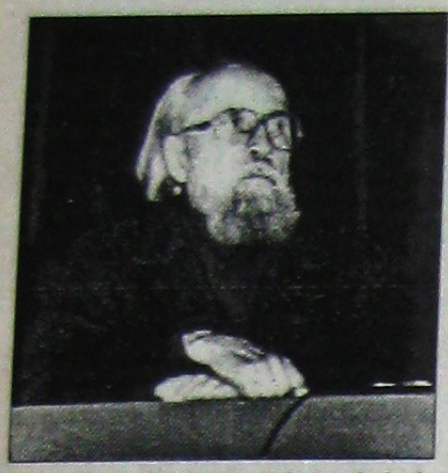

Papalitatea, prin nunţiul papal de la Budapesta, a zis „nu" categoric tratatului de la Trianon prin care Transilvania revenea la România. După câţiva ani de la Marea Unire un proeminent maghiar observa că *„harta oficială papală a rămas singura în lumea întreagă care încă nu s-a aşezat pe punctul de vedere trianonic"* (139). Fără îndoială că din această atitudine filomaghiară a Papei, *episcopii uniţi nu au asistat la încoronarea* (că de ungerea cu Sfântul Mir nu a fost vorba, regele nerenunţând la catolicism. n.n.) regelui Ferdinand, ci *„au stat după uşă afară în pridvor, alături de nunţiul papal, cu episcopul maghiar şi clericii lui"*. Acest întru-totul antiromânesc gest l-a scos din răbdare şi pe N. Iorga, înclinat oarecum spre catolicismul apusean. El scrie: *„Un ordin de la Roma, o telegramă. Dar de când Papa porunceşte în afacerile naţionale, care întâi e (o treabă) a noastră?"* (140).

Culmea cultului acordat papei de clericii uniţi este în 1938, când în numele acestora unul din şefii lor afirma categoric: *„Papa e dulcele Hristos pe pământ"*; Papa „este de faţă în chip văzut" şi în liturghie, *„defineşte adevărurile de credinţă şi de morală"*, *„cârmuieşte Biserica"* (141).

În 1939, *„cu aprobarea episcopilor uniţi, se proiectase reîntregirea sufletească a românilor"*, dar, venind războiul, ea s-a realizat în 1948, cu care ocazie *„Sf. Sinod al Bisericii noastre a oferit episcopilor uniţi scaune colegiale şi frăţeşti, dar ei le-au refuzat"* (142). Consider că nu regimul comunist a forţat revenirea credincioşilor şi a celor mai mulţi din preoţi la Biserica Ortodoxă, ci încetarea imperialismului papal din România acelui an (şi după aceea) a descătuşat pe bunii români şi au putut răspunde de-a lor bunăvoie chemării Bisericii-mame. Iar dacă episcopii uniţi nu au revenit nici unul, aceasta denotă că ei se catolicizaseră întru totul ca şi Bob, ca şi Lemeny, ca şi Vancea, vraja absolutismului şi aroganţei papale pătrunzând în toate fibrele fiinţei lor.

Susţinătorii uniaţiei, chiar clerici reveniţi atunci în 1948, au pus şi pun înainte roadele Şcolii Ardelene pentru cultura românească. Or „chiar dacă unele urmări culturale au fost folositoare, *faptul nu se datoreşte în primul rând sentimentelor catolice ale corifeilor* (acestei Şcoli n.n.), *ci mai curând celor naţionale"* (143). *Biserica Ortodoxă din Transilvania a avut şcoli înainte de cele ale uniţilor*, începând de la 1500 şi în cursul sec. XVIII (144). Însuşi unitul Petru Maior scrie: „iar cu şcolile de prin sate, până acum întrec neuniţii pe uniţi"; şi aceasta pentru că „ortodocşii şi-au dezbrăcat altarele ca să poată plăti învăţătorii confesionali..., pe când greco-catolicii aveau averi şi puteau cu ce deschide şcolile" (145). Precum se ştie, la români şcolarizarea s-a făcut mai întâi în tinda bisericii şi în mănăstiri. În Ardeal însă, fiind distruse mănăstirile la 1762, au luat fiinţă „şcolile unite, *al căror scop, la început, a fost sustragerea copiilor de la învăţământul ortodox"*, în felul acesta catolicismul papal şi habsburgic „contribuind la aprofundarea sentimentului religios (catolic n.n.) şi a celui de fidelitate faţă de monarhie" (146). Şi N. Iorga afirmă că tot protejesul de şcolarizare şi de acces la cultură a avut ca *scop* izolarea uniţilor de ceilalţi români (ortodocşi) şi *„adoptarea tot mai deplină a catolicismului în fond şi în formă chiar"* (147). Nu Şcoala Ardeleană ne-a descoperit latinitatea neamului nostru, ea fusese afirmată de istoricii bizantini şi de Papă însuşi încă din sec. XIII, în corespondenţa lui cu Ioniţă Asan. Cronicarii moldoveni Grigore Ureche şi Miron Costin, învăţând (ce-i drept) şi la şcolile catolice latine din Polonia, *au afirmat ideea latinităţii noastre şi a unităţii neamului românesc;* tot la fel şi Dimitrie Cantemir, care a studiat la Berlin, afirmă acelaşi lucru în Hronicul său (148), care, adus în copie de Inochentie Clain, i-a dat acestuia temeiul *„de a fi propovăduit cel dintâi, la Blaj, conştiinţa originii romanice"* (149).

Dar Şcoala Ardeleană a şi exagerat latinitatea noastră (ca origine şi ca limbă), ieşind uneori din matca reală a istoriei şi aducând unele prejudicii românismului. Accentuând prea mult latinizarea limbii, „asta a dus în urmă la nişte erori teribile", scria Călinescu (149a). Simion Bărnuţiu imputa faptul că nouă, românilor, spre a avea acces la şcolile de la Roma, ni s-a impus adeziunea la unire. „Au nu puteau merge românii la învăţătură la Roma ca neuniţi, acolo unde merg... japonii, iudeii, protestanţii, mahomedanii şi păgânii?; au nu-şi puteau ridica şcoale şi ca neuniţi"?! (150). Savantul N. Iorga, însuşindu-şi atitudinea unitului Petru Maior, scrie că la Roma studenţii erau „zăpăciţi" cu învăţătura despre monarhia papală, despre infaibilitate etc. (151). Acelaşi P. Maior condamnă pe contemporanii lui şcoliţi la Roma, deoarece socotesc că „numai acelea sunt adevărate pe care le-au auzit la Roma... O, de-ar fi apărat neamul românesc de astfel de învăţaţi şi teologi...!; că dacă spui ceva din Soboare (cele ecumenice n.n.) şi din istoria cea veche (din perioada patristică n.n.) spre a dovedi netemeinicia poveştilor lor, îndată eşti schismatic şi mai rău decât ereticii" (152). Tot acest corifeu al Şcolii Ardelene „a fost scandalizat de ceea ce a aflat, cu prilejul studiilor sale, în scifurile Indexului de la Roma şi Viena. *A văzut acolo inovaţii şi falsuri în texte vechi, făcute cu scopul de a (preamări) monarhia Papei cea de linişte şi dragoste stricătoare"* (153). Timotei Cipariu, tot unit din Şcoala Ardeleană, scrie că severitatea impusă elevilor de la Blaj de dascălul iezuit, „le displăcea şi începu să le cadă greu şi îndumnezeirea actului unirii..., unii pierzând gustul de a mai auzi" pe episcopul Rednic în toată dumineca lăudând şcolarilor unirea (154). *Blajul catolic pune sub obroc pe cei trei mari corifei ai Şcolii Ardelene „şi-i izgoneşte", deşi prin studiile (lucrările) lor „au ridicat conştiinţa romanităţii noastre deasupra dogmelor catolice"* (155). Episcopul Lemeny de la Blaj „pune să fie în ungureşte cărţi de cult, ca uniţii să se folosească de ele", zicând că limba valahă nu are dreptul să fie folosită în cele sfinte (156). Fără a minimaliza importanţa Şcolii Ardelene, este însă evident că tot ce a fost şi este folositor în ea vine de la sinceriі şi bunii creştini şi români aparţinând acelei şcoli, iar nu de la episcopii şi clericii uniţi catolicizaţi care i-au persecutat, aceşti buni români criticând învăţământul „partinic" de la Roma, Viena şi Blaj.

Paralel cu catolicizarea din Ardeal în sec. XVIII şi XIX şi cu radicala schimbare operată în conştiinţa înaltului cler unit, în Ţările Române, iniţial ca o împotrivire la curentul grecesc, *se promovează Catolicismul* prin familiile nobiliare, unde se cultivă „gustul pentru limba şi cultura franceză", aducându-se din Franţa „guvernante sau dascăli propriu-zişi de religie, bineînţeles, catolică". În sec. XVIII însă, „nu se înregistrează convertiri însemnate, dar introduce în clasa de sus o anumită simpatie pentru catolicism". În secolul următor „pătrund în Ţările Române misiuni catolice care deschid şi patronează şcoli particulare de cultură generală şi educaţie apuseană", misionarii fiind de origine străină din „ordinele şi congregaţiile monahale". Iniţial *limba de predare era franceza*, ca apoi, după venirea germanicului domnitor Carol, să se introducă şi *germana*, româna rămânând pe plan secundar. Aceste şcoli confesionale aveau ore de *învăţământ religios numai catolic şi deloc ortodox*, cu obligaţia cursanţilor de a participa „cu regularitate" la liturghia catolică, făcându-i astfel să gândească şi să simtă „modul apusean catolic" şi aşa să devină „tributari catolicismului şi oricând gata să-şi pună serviciile în slujba" acestei religii. Prin şcoli catolicismul a dat roade mai substanţial decât prin misionarismul în masă. *„Dacă un misionar propriu-zis atacă problemele fiinţial, dascălul de la catedră le poate introduce pieziş;* strecurând încetul cu încetul, pe nesimţite, ideile religioase pe care şi le propune. În acest mod poate lucra şi educatorul", care învăţa tinerele odrasle. În urma unei astfel de şcolarizări unii se convertesc la catolicism, mai ales din „familiile princiare şi bisericeşti", cum a fost monseniorul Vladimir Ghica, cel care „cu zel şi rafinament... propaga catolicismul în familiile înalte bucureştene" (157).

Ordinele monahale misionare au avut desigur o influenţă culturală binefăcătoare, dar *„atât sursele cât şi scopurile acţiunilor lor erau străine de structura şi idealurile poporului român"*, din care pricină „au avut o influenţă negativă asupra desfăşurării istoriei" a acestui popor. *„Cultura, oricât de vastă şi benefică, rămâne decorativă, dacă nu este ancorată în spiritualitate, şi anume în cea autentică, proprie neamului din care faci parte"* (158), în cazul românilor, „proprie neamului românesc".

În Transilvania de sub Austro-Ungaria, ordinele monahal-catolice au lucrat şi mai uşor şi mai eficient, pe de o parte pentru că însuşi imperiul, catolic în toate privinţele, şi Papa – dădeau concursul direct şi legal din punctul lor de vedere, pe de alta întrucât episcopii uniţi catolicizaţi şi-au înjugat eforturile lor cu ale ordinelor monahale în procesul de înstrăinare de la Ortodoxie şi implicit de la butucul românismului, împingând în mod inevitabil la catolicizare şi maghiarizare. Concordatul cu anexa lui (Statusul catolic ardelean), promovat de cele două partide istorice (Ţărănist şi Liberal) şi semnat de regii Ferdinand şi Carol II, au dat un avânt fără precedent şcolilor catolice, călugărilor şi călugăriţelor, precum şi surorilor de caritate în activitatea lor, toată orientată spre desprinderea credincioşilor noştri de Ortodoxie şi, prin aceasta, de românism. Dar scopul nu l-au putut ajunge. Ca un rezultat al acestui efort de catolicizare a rămas la preoţii ortodocşi acest bărbierit zilnic, lepădarea bărbii aproape de către toţi preoţii, asemănându-se prin aceasta catolicilor. Este condamnabil pentru clerul de mir ortodox român, căci aşa ceva nu fac deloc preoţii din ţările majoritar ortodoxe, nici cei din Basarabia.

Văzând incontestabilele mărturii ale asupririi Papalităţii cu concursul politic şi armat al Habsburgilor, al maghiarilor Sfântului rege Ştefan şi cu diabolica diplomaţie a iezuiţilor asupra românilor ortodocşi, fărădelegi săvârşite şi prin episcopii şi preoţii uniţi, toate acestea spre a surpa Ortodoxia, *este momentul ca orice român, cu conştiinţa fiinţei sale etnice şi ortodoxe, să-şi pună întrebarea dacă aceşti clerici uniţi, deplin catolicizaţi, să pozeze în victime ale teroarei comuniste şi să încerce prin aceasta ura românilor faţă de ierarhia ortodoxă şi simpatia faţă de catolicism?!*

Ei şi politicienii care-i susţin, ca şi alţi români, vorbesc de continuarea comunismului sub masca „neocomunismului" sau „criptocomunismului" pentru că sunt la conducere mulţi din foştii comunişti. Şi se întreabă pe bună dreptate: cu ce drept îşi permit să conducă poporul român urmaşii celor care o jumătate de veac au terorizat şi chiar ucis atât de mulţi români? Şi conclud că nu au dreptul, chiar dacă declară că nu mai au nimic comun cu comunismul. Dar mulţi dintre aceşti protestatari însă, anume *clerul unit, vârfuri politice aparţinând Bisericii Unite şi intelectuali creştini ortodocşi iau apărarea Bisericii Unite şi susţin catolicizarea românilor, menţinând şi sporind ura între credincioşi.* De ce aceştia nu vor să vadă că tot trecutul imperialismului catolic şi dictaturii papale de aproape un mileniu este înţesat cu crime, teroare, asupriri...?!

Celor circa 87% creştini ortodocşi din România, respectiv 94% din etnia română, mai ales intelectualilor şi politicienilor, se cuvine a le aduce la cunoştinţă îndemnul dat de un mare profesor francez, trecut de la catolicism la Ortodoxie, care s-a adresat la circa 5000 de creştini ortodocşi în Sala Palatului în mai 1990, zicând printre altele (159): „Noi credem că Ortodoxia poate să mântuiască sufletele Ţării noastre (Franţei catolice n.n.) *de bolile care o rod: materialismul, înclinaţia obsesională spre plăceri, spiritul de dominaţie şi rivalitate, relativismul în adevăr."* (şi arată diferite aspecte ale cancerului spiritual n.n.). „Pentru toate aceste raţiuni, Franţa de astăzi şi Europa de astăzi (se referă la marea masă, mai puţin la pătura politică n.n.) aşteaptă mult de la Ţările de tradiţie ortodoxă neîntreruptă. Sărăcia sufletului nostru, prin raţionalism şi bogăţie, este considerabilă. *Teama noastră este ca voi românii să nu vă însăraciţi la rândul vostru, vrând să imitaţi Europa occidentală; este ca nu cumva voi să disprefuiţi bogăţiile sufletului vostru ortodox pentru a dori sărăcia bogăţiilor noastre aparente. Căci dacă sarea ortodoxiei se va strica, cu ce se va mai săra?"*.

Asistăm cu toţii la goana după averi, ca şi bogatul din Evanghelie. Pe mulţi catolicismul şi puhoiul de secte îi ispiteşte cu bogăţiile acestei lumi (cum l-a ispitit diavolul pe Hristos şi ne cere să ne închinăm lor ca să ne dea bogăţii. Dar noi toţi buni români, care ne-am declarat ortodocşi, se cuvine să răspundem într-un glas tuturor acestor misionari apuseni sau de peste ocean: „Pieriţi, satanelor, căci scris este (pentru noi românii n.n.): „Domnului Dumnezeului tău să te închini şi lui singur să-i slujeşti" (Matei 4,8-10), aşa cum s-au închinat şi au slujit sfinţii noştri strămoşi. Toţi buni români, care s-au declarat ortodocşi şi cei încorporaţi catolicismului, uniţi sau ademeniţi direct la catolici, să asculte îndemnul Bisericii Ortodoxe Române care spune: *„adu-ţi aminte de relele trecutului, nu pentru a urî pe cineva sau a te răzbuna, ci pentru ca ele să nu se mai repete"* (160).

Deşi, atât înainte de Revoluţia din Decembrie 1989 cât şi imediat după, Papalitatea a încurajat şi a acţionat efectiv pentru întărirea Bisericii Unite din România, totuşi, în spiritul ecumenismului contemporan, a trebuit să slăbească această susţinere a uniţilor. *Din iunie 1990-iunie 1993 s-a înaintat în dialogul dintre Biserica Romano-Catolică şi Biserica Ortodoxă. S-a precizat că sunt „Biserici surori"* şi ca atare *„unitatea nu se va face nici prin absorbţie, nici chiar prin fuziune, ci prin unirea cu adevărat în dragoste"; s-a exclus şi s-a condamnat „prozelitismul ca metodă de căutare a unităţii"*, întrucât *„această formă de apostolat misionar care a fost numită «uniatism» nu mai poate fi acceptată ca model de urmat, nici ca metodă de unitate căutată de Bisericile noastre"*, menţionează documentul semnat de împuterniciţii ambelor Biserici şi de delegaţii Bisericii catolice de rit oriental (unită) din România în 1993. *Dar episcopii acestei Biserici unite ripostează, comunică Sfântului Părinte că „nu acceptă nimic din documentele (elaborate) şi declară nule semnăturile de pe aceste texte"* (161).

Iată o înrăire care a făcut din aceşti episcopi uniţi nişte oameni „mai catolici decât papa", nişte focare de ură nu numai între fraţii români din Ardeal în cei 250 de ani de catolicizare, ci, de data aceasta, şi între cele două „Biserici Surori", ei trebuind să se hotărască pentru una din cele două Biserici, înrolându-se şi de drept în ele; firesc, numai ei, fără cei 1% credincioşi uniţi, care nu au vină că le aparţin. Dacă în aceşti episcopi şi preoţi mai există sânge românesc ar fi normal să vină la Biserica Ortodoxă, iar dacă nu, să se ducă la cei Romano-Catolică spre a nu împiedica unirea acestor Biserici surori aşa cum au fost în primul mileniu şi pe temeiul doctrinei lor comune de atunci, bineînţeles, cu nuanţe specifice, care să nu ducă la alterarea dogmei.

(Sfârşit)

Arhim. Ioasaf POPA

NOTE

139. La P. Ciuhandu, *op. cit.*, p. 37 cu locul indicat la nota 34.
140. *Ibidem*, p.27, cu indicarea în text a ziarului.
141. *Ibidem*, p. 53, locul indicat.
142. *Ibidem*, p. 52.
143. T.M. Popescu, *Ist. Bis. Univ.* II, p. 312.
144. Al. Piru, *Ist. Literaturii Române*, Bucureşti, 1977, la P. Ciuhandu, *op. cit.*, p. 35.
145. P. Ciuhandu, *op. cit.*, p. 35-36.
146. *Ibidem*, p. 35 şi *Ist. României III*, p. 1054.
147. *Ist. Bis. II*, p. 192.
148. Gh. Nedioglu, *Ist. Literaturii Române vechi*, Bucureşti, 1936, p. 136-174 şi 189-201.
149. P. Ciuhandu, *op.cit.*, p. 45.
149a. G. Călinescu, *Ist. Literaturii Române*, Buc. 1982, p. 63.
150. Cornelia Bodea, op. cit. I, p. 458.
151. *Ist. Bis. II*, p. 195.
152. La P. Ciuhandu, *op. cit.*, p. 35 şi N. Iorga, *Ist. Bis. II*, p. 195.
153. *Ibidem*, p. 34.
154. La N. Iorga, *Ist. Bis II*, p. 193, unde indică locul din T. Cipariu.
155. P. Ciuhandu, *op. cit.*, p. 87.
156. Al. Papiu Ilarian, în *Ist. Rom.* tom I, p. 122, cit. la P. Ciuhandu, *op. cit.*, p. 44.
157. Mai pe larg la Anania V. *op. cit.*, p. 91-94.
158. *Ibidem*, p. 107.
159. Antonie Costa de Beaureyand.
160. Anania V., *op. cit.*, p. 6, Prefaţa de P.F.Părintele Teoctist, Patriarhul României.
161. Amănunte la T. V. Damşa, *Biserica Greco-Catolică din România în perspectivă istorică*, Timişoara, 1994, p. 264-270.

(Urmare din pag. 1)

Noi credem că fiecare popor are dreptul, în ţara lui, să-şi organizeze viaţa potrivit propriei sale credinţe. În consecinţă, nu recunoaştem dreptul nimănui de a interveni agresiv în desfăşurarea vieţii societăţii româneşti. Factorii de decizie în statul român (şi, în general, în instituţiile româneşti) trebuie să funcţioneze exclusiv în interiorul comunităţii naţionale româneşti. Din acest punct de vedere, este bine să se ştie că ne vom afla mereu în conflict cu orice elemente subordonate unor organizaţii sau grupări exterioare comunităţii româneşti, care ar încerca să acţioneze în detrimentul intereselor naţionale şi împotriva voinţei liber exprimate a poporului român. Şi aceasta indiferent de naţionalitate, opţiune politică sau confesiune religioasă.

4. Ne interesează deci ca românii să fie liberi să-şi organizeze potrivit voinţei lor, atât viaţa lor religioasă, spirituală şi culturală, cât şi întreg ansamblul vieţii social-politice şi economice. Dorim ca bisericile, şcolile, instituţiile de cultură în general să lucreze pentru buna educaţie a tineretului şi nu pentru inocularea experimentelor venite de aiurea, la fel cum dorim ca bunurile materiale, întreprinderile, avuţiile acestei ţări să aparţină românilor şi să fie utilizate în folosul lor.

Este inadmisibil ca o ţară care de două mii de ani apără neîntrerupt civilizaţia creştină să fie lăsată pradă tuturor aventurierilor planetari, care vin, chipurile, să ne „evanghelizeze" (atunci când nu impun faţiş acordarea de drepturi homosexualilor, patronilor de presă pornografică, manipulatorilor de conştiinţe). Este straniu că unii oameni din ţări în care creştinismul primeşte lovituri îngrozitoare, ţări grav afectate de imoralitate şi barbarie (cum se întâmplă de atâtea ori în Occident), şi-au găsit totuşi timp să se ocupe de România, o ţară în care, cel puţin până acum, nu s-au putut cuibări nici ereziile şi nici noianul de năluciri satanice care au proliferat prin alte părţi. Este evident că, în multe cazuri, prin intermediul (sau sub camuflajul) unor activităţi religioase (secte etc.) se desfăşoară acţiuni care ţintesc scopuri politice, economice sau de altă natură. Fără a se amesteca în chestiunile privind libertatea religioasă a cetăţenilor, MPR este obligată să ţină seama şi de asemenea situaţii şi să se pronunţe ori de câte ori există semnele unei posibile agresiuni antiromâneşti.

III. Statul creştin românesc modern

1. Mişcarea Pentru România consideră că forma actuală de organizare a statului român corespunde în mică măsură intereselor generale ale poporului român, felului său de viaţă, credinţelor şi nădejdilor lui.

Statul românesc modern trebuie construit în acord cu tradiţiile specifice poporului român, potrivit voinţei liber exprimate a cetăţenilor României. Un stat aşezat pe temelii creştine trebuie să asigure deplina libertate (de gândire, de viaţă, de exercitare a tuturor drepturilor fireşti) pentru fiecare dintre cetăţenii săi. Întreaga politică de stat trebuie ridicată cât mai aproape de concepţia superioară a iubirii şi armoniei creştine.

Statul creştin trebuie construit prin intermediul instituţiilor civile şi nu prin „prelungirea" instituţiilor religioase existente. El va funcţiona numai prin voinţa poporului, reprezentat prin mecanismele şi instituţiile statului de drept.

2. Obsesia stângii internaţionaliste care cere, pe un ton arogant şi ofensator, „despărţirea Bisericii de stat" dovedeşte o dată în plus gravele confuzii pe care le promovează concepţiile filosofico-politice materialiste. Biserica a fost întotdeauna separată de stat pentru simplul motiv că ea se află mult **deasupra statului**, deasupra oricărei alte organizaţii sau întocmiri omeneşti. Şi aceasta nu datorită meritului nostru, al oamenilor, ci datorită faptului că este condusă în chip tainic de Însuşi divinul ei Întemeietor.

Atacurile împotriva Bisericii, desfăşurate sub masca luptei pentru „libertăţi cetăţeneşti" sunt, în realitate, agresiuni împotriva naţiunilor creştine, încercări de distrugere a libertăţii popoarelor şi fiinţei umane. Pe de altă parte, cei care sunt îngrijoraţi că instituirea unei ordini creştine în stat ar afecta libertăţile democratice dovedesc că reduc democraţia la variantele ei materialiste – aşa numitele „democraţii liberale" (atunci când nu mai vorbesc, cum făceau până deunăzi partidele socialiste şi comuniste, de „democraţia populară"). Ce a însemnat pentru popoare democraţia populară au arătat cu prisosinţă zecile de ani de barbarie comunistă. Ce înseamnă democraţia liberală (de multe ori botezată trufaş „democraţie avansată") se vede desluşit în grava criză morală şi socială din Occident, asupra căreia atrag tot mai viguros atenţia forţele politice de dreapta din acele ţări.

3. Conceptelor politicianismului demagogic (concepte copiate cu mai multă sau mai puţină dibăcie după diverse modele străine) Mişcarea Pentru România le opune doctrina conservatoare **naţional-democrată**, doctrină care utilizează şi dezvoltă experienţa integrală a dreptei conservatoare româneşti, în deplin acord cu tradiţiile şi valorile religioase, spirituale, culturale şi politice naţionale, precum şi ţinând seama de contextul social-politic contemporan.

Un stat creştin înseamnă, în concepţia noastră, un sistem politic capabil, pe lângă **garantarea libertăţilor** democratice, să asigure **protecţia comunităţii naţionale** împotriva descompunerii morale, a haosului social şi a servituţii economice. Orice mişcare social-politică, pentru a putea contribui la construcţia statului creştin românesc modern, trebuie să asigure:

– promovarea unei **elite conducătoare** capabile să înlocuiască politica interesului personal cu o politică a **corectitudinii** şi a interesului comunitar românesc;

– organizarea instituţiilor naţionale exclusiv pe criterii de competenţă şi fidelitate faţă de naţiune (şi nu pe criteriul intereselor de „partid");

– aplicarea rapidă a unui program naţional de dezvoltare a capacităţii de apărare (pe plan spiritual, psiho-social, militar şi informaţional);

– protecţia sistemelor economice româneşti;

– imprimarea unui spirit ofensiv în educaţia şi cultura naţională.

4. În ce ne priveşte, ne-am angajat în această acţiune având pe deplin conştiinţa că nu suntem în nici un caz deţinători ai vreunui „monopol" al soluţiilor şi căilor de urmat în procesul de reconstrucţie a statului român.

Avem însă convingerea că organizarea unei structuri social-politice capabile să construiască statul român creştin modern nu se poate realiza prin mijloacele mercantil demagogice atât de des practicate astăzi. Respingem acest fel de mijloace. Refuzăm să ne „adaptăm" la un sistem politic corupt şi demagogic. Condamnăm metodele de tip mafiot şi tehnicile de manipulare a electoratului. Prin hoţie, exploatare şi trucuri propagandistice, nu se poate clădi nimic bun, niciodată.

Mişcarea Pentru România propune promovarea unui nou mod de activism politic. Ea cheamă la o acţiune tenace şi disciplinată, bazată pe un complex de procedee şi tehnici de organizare comunitară, de cultivare a competenţei şi a devotamentului dezinteresat faţă de comunitatea naţională. Credem că numai prin cinste, muncă şi devotament vor putea fi reintroduse în viaţa statului valorile binefăcătoare ale credinţei creştine, va putea fi restaurată armonia socială şi se va putea construi un sistem instituţional superior, urmând (cât este omeneşte posibil) modelul exemplar al comunităţii Bisericii Lui Hristos.

«Forţa idealismului trebuie purtată mai departe...»

Constantin Papanace (15 septembrie 1904, Veria, Macedonia - 7 aprilie 1985, Salo, Italia). A fost Comandant Legionar. Arestări la Jilava şi Văcăreşti, (împreună cu C. Codreanu) în anii 1927, 1930, 1933 - 1934, 1941. În timpul Statului Naţional-Legionar, a fost ministru subsecretar de stat la Ministerul de Finanţe. În 1941 a fost condamnat la muncă silnică pe viaţă, iar în 1946 implicat în procesul Mareşalului şi condamnat în contumacie la pedeapsa capitală. În exil, fondează revista "Orientări" (1950-1965) şi colaborează la "Cornere de la Sera". A făcut parte din Consiliul Conducător al Mişcării Legionare (în exil).

Cartea "Spre o democraţie social creştină"*, scrisă în 1952, afirmă necesitatea integrării Mişcării Legionare în contextul politic postbelic. Cadrul politic internaţional al anilor cincizeci, ce evolua spre consacrarea definitivă a "coexistenţei între blocuri" pe baza "zonelor de influenţă" stabilite la Teheran, Yalta şi Postdam, imprima acestei continuităţi un caracter ipotetic. Or, această lucrare se constituie ca o ripostă ce traduce neacceptarea stării de lucruri într-o formă dinamic-activă, anume *"desemnarea funcţiunilor pe care le îndeplinesc sau ar trebui să le îndeplinească Mişcarea Legionară şi celelalte organisme politice româneşti în cadrul naţional şi internaţional"* (pag. XXVIII).

În contextul acelor ani, ce nu permitea formularea ca obiectiv apropiat a restabilirii frontierelor naţionale în conformitate cu dreptul istoric, autorul stabileşte "ideea de funcţiune" pe teren doctrinar, în legătură cu noile tensiuni generate de existenţa frontierelor ideologice şi având ca suport: *"noile mijloace de distrugere care au răvăşit substanţial raportul de forţe între marile puteri ale lumii. Anularea distanţelor a perimat vechile poziţii strategice, altădată considerate inexpugnabile"* (pag. XXI). Se impunea, ca atare, *"încadrarea pe plan internaţional în frontul democraţiilor de inspiraţie creştină pentru înfruntarea despotismului celor fără Dumnezeu ... Până în cele din urmă, va trebui să se dea, pe plan planetar, o luptă decisivă între aceste două feluri de a concepe viaţa, între aceste două lumi: lumea animată de concepţia materialistă (satanică) care îşi găseşte expresia cea mai desăvârşită în bolşevism şi cea animată de concepţia spiritualistă, care îşi are expresia ei de viaţă în Evanghelia Mântuitorului... Dacă democraţiile vor tânji spre vechile concepţii raţionaliste materialiste, vor fi, prin forţa lucrurilor, handicapate de comunismul marxist, care este mai desăvârşit pe acest plan, fiindcă trage toate consecinţele rezultate organic din această concepţie materialistă"* (pag. XXVII).

Fixând războiul între ideologii ca realitate definitorie în epocă, autorul impune conceptul de "adaptare generală" la noua fază istorică rezultată după cel de al doilea război mondial: *"diferitele internaţionale religioase sau laice, faţişe sau oculte care, până la ultimul război mondial jucau un rol mai mult secundar sau paralel, simt chemarea acum să joace un rol decisiv pentru unificarea planetară. Se înţelege, fiecare internaţională năzuieşte ca această unificare să se facă sub egidă proprie"* (pag. XXV-XXVI).

Conceptul de "adaptare generală" vizează planul politic ca determinant în a da expresie concretă "ideii de funcţiune", renunţarea la politic conducând tocmai la "ieşirea din cadrul conjuncturii"; iar "adaptarea generală" ca axă de ripostă este dată de reaşezarea politicii pe principiile moralei creştine.

La nivelul unui organism politic, problema adaptabilităţii consistă în crearea unui nou mediu propice pentru manifestarea şi împlinirea impulsurilor şi principiilor care animă un crez politic *"şi nu eşuarea în fenomenul de nestatornicie şi oportunism"* (pag. XX).

Pe aceste coordonate ale "adaptării generale", "funcţiunea istorică" a Mişcării Legionare se va îndeplini, dincolo de readaptarea formelor organizatorice, prin rămânerea ei în structura morală definitorie: *"adaptarea Mişcării Legionare la un regim cu adevărat democratic, nu numai că nu trebuie să însemneze o renunţare la structura ei morală, dar impune întărirea acestei structuri"* (pag. XII). Pornind de la necesitatea acestei structuri morale pe plan naţional şi internaţional, autorul concluzionează: *"aceasta validează în principiu şi şcoala legionară care creează această structură şi, mai ales, o face eficientă"* (pag. 13).

Această validare este necesar să fie relevată în întregul ei, funcţiunea istorică a Mişcării Legionare în cadrul internaţional, neputând fi înţeleasă în afara "misiunii noastre ca neam în lume" (Corneliu Codreanu). Autorul argumentează în continuare: *"naţiunile încearcă să opună, uneori cu exasperare, la tendinţa internaţionalistă centrifugală, o tendinţă ultra-naţionalistă centripetă... În această perspectivă, «dimensiunea tradiţionalistă» a doctrinei legionare capătă o importanţă deosebită când este pusă în legătură cu procesul de adaptare generală"* (pag. 13).

În capitolul "Cadrul extern (Lupta internaţionalelor)", autorul formulează consideraţii în legătură cu evoluţia şi tendinţele diferitelor internaţionale, *"care se înfruntă în actuala fază istorică* (anii cincizeci, n. n.), *pentru o nouă aşezare politică a lumii"* (pag. 75).

Autorul subliniază caracterul subteran al acestei lupte a cărei geografie este trasată în cea mai mare parte de forţele oculte cu caracter internaţional ce-şi subordonează într-o bună măsură dispozitivele de luptă ale celor două blocuri Occident-Orient. Identificarea conflictului dintre aceste două blocuri drept cauză exclusivă a tensiunii internaţionale este calificată de autor ca o formulă simplistă, arbitrară, chiar diversionistă. Analiza tuturor aspectelor – evenimente politice şi militare, amploarea şi adâncimea interpenetrării celor două blocuri – conduce pe autor la concluzia că *"acestea nu sunt rezultatul unor cazuri de spionaj izolate, ci se constituie ca elemente ale unui întreg complex subteran al luptei ce se dă între internaţionale"* (pag. 81-82). C. Papanace întregeşte cadrul contextual prin enumerarea şi prezentarea trăsă-turilor fiecărei internaţionale, oprindu-se asupra antagonismelor dintre ele.

Internaţionalele Israelită, Catolică şi cea sub *egidă britanică* apar ca "având politici bine cristalizate şi cadre formate". Antagonismul şi unele caracterisici distincte vor genera fenomene de incoerenţă în cadrul unora dintre acestea. Un exemplu în acest sens îl reprezintă SUA – "ţară imperialistă, fără imperialişti" – sau Rusia sovietică – "colos remorcat la un mesianism străin (evreiesc)". În acest din urmă caz, convulsiile interne şi incoerenţele externe ale Kremlinului atârnă direct de antagonismul dintre imperialismul moscovit şi cosmopolitismul evreiesc.

Problema pe care o pune în continuare autorul este aceea a caracterelor evoluţiei viitoare a procesului de "dezintegrare şi integrare pe plan mondial"; dar previziunea este îngreunată mai ales de caracterul dublu, simultan, al acestui proces. În acest context, autorul se opreşte asupra "factorului laic masonic", străbătut în epocă de curente divergente. Totodată, această structură cu dublă aderenţă – atât la liberalismul şi laburismul anglo-saxon ("instrument de polarizare a social-democraţiei" de către internaţionala de sub egidă britanică) cât şi la materialismul bolşevic – apare ca generatoare a tendinţei politice concretizată în expresia "a treia forţă", ce desemnează Europa ca spaţiu izolat între sferele de influenţă sovietică şi americană.

Un posibil deznodământ pacific s-ar întrevedea, constată autorul, din opoziţia dintre specularea contrastelor internaţionale – pornită mai cu seamă din tabăra internaţionalei israelite – şi procesul de suprapunere, interpenetrare şi fuziune a acestor internaţionale.

Sunt numai câteva aspecte abordate într-o lucrare gândită în anii '50 şi dovedind o capacitate de anticipare uluitoare.

Călin CÂMPEAN

* Constantin Papanace – *Spre o democraţie social creştină*, Ed. Brumar, 1994, 211 pag.

Anul IV Nr. 3 (43)
1-15 Februarie 1995 ● MIŞCAREA

Mitul exterminării evreilor (V)

2.4. Metoda exegetică a anchetatorilor de la Nürnberg; falsa interpretare a „soluţiei finale"

Trebuie să ne limităm aici la câteva scurte consideraţii.

Anchetatorii de la Nürnberg îşi dădeau perfect seama că un «plan de exterminare» care a provocat – potrivit acuzaţiei – moartea a «mai mult de patru milioane şi jumătate» (54) sau a «şase milioane» (55) de evrei nu putea să fi fost realizat fără să lase cea mai mică urmă în arhivele naziste şi, din punct de vedere juridic, ei nu puteau să fi recurs la subterfugiul utilizat de istoricii oficiali potrivit cărora toate documentele compromiţătoare au fost distruse.

Ei au elaborat metoda exegetică îndrăzneaţă care permite să se spună ceea ce se vrea despre orice document. Fundamentul acestei metode exegetice se sprijină pe speculaţia arbitrară conform căreia autorităţile supreme naţional-socialiste ar fi adoptat până şi în documentele de cel mai restrâns circuit un fel de limbaj codat a cărui cheie, natural, anchetatorii de la Nürnberg pretindeau că o descoperiseră. De unde deformarea sistematică în funcţie de «exterminare» a unor documente cu totul anodine.

Exemplul cel mai cunoscut al unei astfel de travestiri sistematice priveşte chiar interpretarea termenului «Endlösung» care a fost silit să devină sinonim cu «exterminarea evreilor» (56).

Aşa cum vom vedea în curând, «soluţiei finale» prin transferarea evreilor europeni în Madagascar i-a succedat – dar numai cu titlu de paleativ – «soluţia finală teritorială», prin deportarea evreilor europeni în teritoriile de est ocupate de germani.

Pe 20 mai 1941, Heydrich a interzis emigrarea evreilor din Franţa şi din Belgia şi imigrarea (Einwanderung) evreilor în teritoriile ocupate pentru a le rezerva toate posibilităţile de emigrare evreilor din Reich şi «având în consideraţie soluţia finală a chestiunii evreieşti fără îndoială apropiată» (57).

Într-adevăr, prin scrisoarea din 31 iulie 1941, Göring îi încredinţează lui Heydrich sarcina de a face toate pregătirile necesare în vederea «soluţiei finale», ădică de a organiza emigrarea sau evacuarea totală şi definitivă a evreilor care se găseau sub stăpânirea germană. Această scrisoare declara într-adevăr:

„În plus faţă de sarcina care v-a fost deja dată prin decretul din 24.1.1939, anume de a obţine pentru chestiunea evreiască, pe calea emigrării sau a evacuării (in Form der Auswanderung oder Evakuierung), soluţia cea mai avantajoasă posibil având în vedere circumstanţele, vă însărcinez prin prezenta să procedaţi la toate preparativele necesare pe planul organizării şi al chestiunilor concrete şi materiale pentru a ajunge la o soluţie de ansamblu (Gesamtlösung) a chestiunii evreieşti în zona de influenţă germană din Europa. În măsura în care autorităţile competente ale altor instanţe se găsesc implicate în aceasta, ele vor trebui să coopereze cu dvs.

În afară de aceasta vă însărcinez să-mi supuneţi rapid un proiect de ansamblu (Gesamtentwurf) privitor la măsurile de organizare şi la dispoziţiile concrete şi materiale pentru a realiza soluţia finală, la care aspirăm, a soluţiei evreieşti (Endlösung der Judenfrage) (58).

După metoda exegetică sus-menţionată, această scrisoare ar constitui «unul din documentele fundamentale ale istoriei exterminării» (59): În ea apare într-adevăr expresia «soluţie finală» care ar desemna, aşa cum susţine Reitlinger, «planul hitlerist pentru exterminarea evreilor europeni».

În realitate, iar textul o arată în mod clar, «soluţia finală a chestiunii evreieşti» dorită este o «soluţie pe calea emigrării sau a evacuării».

Heydrich însuşi, scriind pe 6 noiembrie 1941 că deja «de câţiva ani» era însărcinat să pregătească «soluţia finală» în Europa (60), arăta în mod clar că această sarcină datează de la decretul din 24 ianuarie 1939 şi identifica în mod precis «soluţia finală» cu «soluţia pe calea emigrării sau a evacuării».

Că interpretarea istoricilor oficiali este tendenţioasă iese în evidenţă din faptul că G. Reitlinger şi W. Shirer, citând scrisoarea în chestiune, suprimă partea din document care vorbeşte tocmai de emigrare şi de evacuare! (61).

Scrisoarea lui Göring din 31 iulie 1941 se referă exclusiv la emigrarea şi evacuarea evreilor iar acest lucru este confirmat de un document foarte important, memorandumul lui Martin Luther din 21 august 1942.

În acest document, Martin Luther, şeful Departamentului German al Ministerului Afacerilor Externe, recapitulează punctele esenţiale ale politicii naţional-socialiste în privinţa evreilor:

„Principiul politicii germane cu privire la evrei după luarea puterii a constat în a promova prin toate mijloacele emigrarea evreiască. În acest scop a fost stabilit în 1939 de către Generalfeldmarschallul Göring, în calitatea sa de responsabil cu planul de patru ani, un serviciu al Reichului pentru emigrarea evreiască, a cărui conducere i-a fost încredinţată Gruppenführerului Heydrich ca şef al Poliţiei de siguranţă.

După ce a evocat proiectul Madagascar, care era în prezent depăşit de evenimente, Luther continuă notând că scrisoarea lui Göring din 31 iulie 1941 era răspunsul la o scrisoare a lui Heydrich în care acesta îl informa că:

„Problema de ansamblu a celor trei milioane două sute cincizeci de mii de evrei din teritoriile care se găseau sub suveranitatea germană nu mai putea fi rezolvată prin emigrare; era necesară o soluţie finală teritorială (eine territoriale Endlösung). Conştient de aceasta, Reichsmarschallul Göring l-a însărcinat, pe 31 iulie 1941, pe Gruppenführerul Heydrich ca, în colaborare cu instanţele centrale germane interesate, să facă toate pregătirile necesare pentru o soluţie de ansamblu a chestiunii evreieşti în sfera de influenţă germană din Europa (...)."

Luther continuă:

„Conform acestui ordin, Gruppenführerul Heydrich a convocat în şedinţă, pe 20 ianuarie 1942, toate serviciile germane interesate, şedinţă la care au fost prezenţi subsecretarii pentru celelalte ministere şi eu însumi pentru Ministerul Afacerilor Externe.

În această şedinţă, Gruppenführerul Heydrich a explicat că sarcina primită de la Reichsmarschallul Göring îi fusese încredinţată la ordinul Führerului şi că Führerul autorizase de acum înainte evacuarea evreilor spre Est ca soluţie în locul emigrării.

Conform acestui ordin al Führerului a fost întreprinsă evacuarea evreilor din Germania."

Destinaţia era constituită din teritoriile din Răsărit via-reşedinţa Guvernatorului general:

„Evacuarea spre reşedinţa Guvernatorului general este o măsură provizorie. Evreii vor fi transferaţi ulterior în teritoriile din Est ocupate îndată ce vor fi realizate condiţiile necesare". (62)

Într-o notă datată cu 14 decembrie 1942 şi intitulată «Finanţarea măsurilor în vederea soluţiei chestiunii evreieşti», consilierul ministerial Maedel confirma:

„Mareşalul Reichului l-a însărcinat, încă de acum câtva timp, pe Reichsführerul SS şi şef al Poliţiei germane, să pregătească măsurile adecvate pentru a asigura soluţia finală a chestiunii evreieşti în Europa. Reichsführerul SS l-a însărcinat pe şeful Poliţiei de siguranţă şi al SD cu executarea acestei sarcini. Acesta din urmă a activat mai întâi prin măsuri speciale emigrarea legală a evreilor spre ţările de peste mări. *Atunci când războiul a făcut imposibilă emigrarea peste mări*, el a pregătit degajarea progresivă a teritoriului Reichului de evreii din el prin evacuarea lor spre Răsărit". (63)

Dificultăţile războiului şi perspectivele deschise prin campania din Rusia atrăseseră după sine renunţarea provizorie la politica de emigrare totală.

În consecinţă, emigrarea evreilor din Germania a fost interzisă pe durata războiului pe 23 octombrie 1941 (64) dar, se pare, ordinul nu a fost executat căci a fost difuzat din nou pe 3 ianuarie 1942 (65) şi promulgat în cele din urmă de Himmler pe 4 februarie 1942. La această dată, într-adevăr, Militärbefehlshaberul din Franţa a publicat ordonanţa următoare:

„Reichsführerul SS şi şef al Poliţiei germane de la RMdJ a ordonat să înceteze la modul general orice emigrare evreiască din Germania şi din ţările ocupate."

Himmler îşi rezervă dreptul de a autoriza emigrări particulare atunci când interesele Germaniei ar cere-o (66). Totuşi, până la 31 martie 1943, evreii de cetăţenie italiană, finlandeză, elveţiană, spaniolă, portugheză, daneză şi suedeză au fost autorizaţi să se întoarcă în ţările lor (67).

2.5. Procesul verbal al conferinţei serviciilor secrete germane din 20 ianuarie 1942

Conferinţa lui Heydrich menţionată de Luther s-a ţinut pe 20 ianuarie 1942 la Berlin, în Grand Wannsee 56/58. «Procesul verbal» al acestei conferinţe începe cu un rezumat al politicii naţional-socialiste cu privire la evrei:

„Şeful Poliţiei de siguranţă şi al Serviciului de securitate, SS - Obergruppenführerul Heydrich, a deschis conferinţa anunţând numirea sa de către Reichsmarschall în postul de responsabil însărcinat cu pregătirea soluţiei finale a chestiunii evreieşti în Europa (Endlösung der europäischen Judenfrage) şi a indicat că obiectul acestei conferinţe era de a face lumină asupra chestiunilor de principiu. Pentru a răspunde la dorinţa Reichsmarschallului de a i se înainta un proiect asupra chestiunilor de organizare şi asupra chestiunilor concrete şi materiale puse de soluţia finală a chestiunii evreieşti în Europa, toate administraţiile centrale direct interesate de aceste chestiuni trebuie să se înţeleagă în prealabil pentru a-şi coordona acţiunea.

Reichsführerul SS şi şef al Poliţiei germane (şef al Poliţiei de siguranţă şi al Serviciului de securitate) este cel care va fi responsabil cu ansamblul măsurilor necesare pentru soluţia finală a chestiunii evreieşti (Endlösung der Judenfrage), fără a lua în considerare limite geografice.

Şeful Poliţiei de siguranţă şi al Serviciului de securitate a dat apoi un scurt rezumat al luptei duse până atunci contra acestui adversar. Fazele esenţiale ale acesteia sunt:

a) Respingerea evreilor în afara sferelor vitale ale poporului german;

b) Respingerea evreilor în afara spaţiului vital al poporului german.

Pentru a atinge aceste obiective, singura posibilitate provizorie de rezolvare a fost aceea de a accelera şi de a întreprinde în mod sistematic emigrarea evreilor în afara teritoriului Reichului.

La ordinul Reichsmarschallului, în ianuarie 1939 s-a constituit un Serviciu central al Reichului pentru emigrarea evreilor, la a cărui conducere a fost instalat şeful Poliţiei de siguranţă şi al serviciului de securitate. Acest serviciu avea ca misiune în particular:

a) de a lua toate măsurile pentru pregătirea unei emigrări intensificate a evreilor;

b) de a orienta curentul emigrării;

c) de a grăbi emigrarea în cazurile particulare.

Scopul era de a curăţi spaţiul vital german de aceşti evrei pe cale legală."

Ca urmare a acestei politici, până la 31 octombrie 1941 şi în pofida dificultăţilor diverse, în jur de 537.000 de evrei au emigrat din Vechiul Reich, din Austria şi din Protectoratul Boemia - Moravia.

«Procesul verbal» continuă:

„Între timp, Reichsführerul SS şi şef al Poliţiei germane (Himmler) a interzis emigrarea evreilor, având în vedere pericolele unei emigrări în timp de război şi posibilităţile care se ofereau în Răsărit.

Cu autorizaţia prealabilă a Führerului, emigrarea a lăsat loc din acel moment unei alte posibilităţi de rezolvare: evacuarea evreilor spre Est.

Aceste acţiuni nu pot fi considerate decât ca paleative (Ausweichmöglichkeiten), dar experienţa practică deja dobândită în acest domeniu este de o importanţă semnificativă pentru viitoarea soluţie finală a chestiunii evreieşti." (68)

Prin ordinul Führerului, soluţia finală, adică emigrarea totală a evreilor europeni, era deci înlocuită prin evacuarea spre teritoriile ocupate din Est, dar numai ca paleativ în aşteptarea reluării chestiunii după încheierea războiului. Într-adevăr, într-un memorandum datat Berlin, 13 august 1940, Luther îi comunicase lui Rademacher ceea ce urmează:

„În cursul unei convorbiri cu ambasadorul Abetz la Paris, acesta m-a informat că, atunci când şi-a făcut raportul în faţa Führerului cam cu două săptămâni mai înainte, Führerul i-a spus că avea intenţia de a evacua toţi evreii din Europa după război". (69)

Acesta nu este unicul document în care Hitler îşi manifestă această intenţie cu privire la evreii europeni. Într-adevăr, potrivit unei note a Cancelariei Reichului din martie-aprilie 1942, Hitler înţelegea să se ocupe de rezolvara chestiunii evreieşti după război (70) iar pe 24 iulie 1942 a afirmat el însuşi că după sfârşitul războiului «va lovi oraş după oraş, dacă evreii nu se vor muta de acolo şi nu vor emigra în Madagascar sau într-un alt Stat naţional evreiesc». (71)

Cu câteva luni mai înainte, pe 7 martie 1942, Goebbels notase în jurnalul său:

„Chestiunea evreiască va trebui să se înscrie într-un plan la scara întregii Europe. Rămân mai mult de unsprezece milioane de evrei în Europa. Trebuie în primul rând să-i concentrăm pe toţi în Est. [illegible] război, vom putea eventual să le atribuim o [illegible] exemplu Madagascar (Eventuell kann man [illegible] Kriege eine Insel, etwa Madagascar, zuweisen). [illegible] orice caz, nu va fi pace în Europa atâta vreme [illegible] evreii nu vor fi fost total expulzaţi (ausgeschaltet) [illegible] pe continentul european." (72)

Intenţia naziştilor de a rezolva chestiunea [illegible] evreiască după terminarea războiului apare şi în [illegible] ce se numeşte «Die braune Mappe» (Dosarul [illegible] care datează din vara lui 1941.

Paragraful «Directive pentru rezolvarea chestiunii [illegible] evreieşti» din acest document, care, spune B[illegible] lessen, «preconiza măsuri severe, dar nu [illegible] minarea» (73), începe într-adevăr cu fraza urmă[illegible]

„Toate măsurile privitoare la chestiunea evreiască [illegible] în teritoriile ocupate din Răsărit vor trebui [illegible] ideea că după război chestiunea evreiască îşi va [illegible] în Europa o soluţie generală." (74)

(Va urma)

Carlo MATTOGNO
Traducere de Eugenio MOROLDO

RAPPORT TECHNIQUE
sur les présumées chambres à gaz homicides d'Auschwitz, de Birkenau et de Majdanek (Pologne)

Préparé à la demande de
Ernst Zündel

5 avril 1988

par

Fred A. Leuchter Jr
Ingénieur en chef

Fred A. Leuchter Associates
231 Kennedy Drive
Unit n° 130
Boston, Massachusetts 02148
617/522-0104

În curând vom da publicităţii un document zdrobitor: „Raport tehnic asupra presupuselor camere de gazare de la Auschwitz, Birkenau şi Majdanek (Polonia)" elaborat în anul 1988, de chimistul american ing. Fred A. Leuchter. Până în prezent nu există replică ştiinţifică la acest excepţional material! Citâm din concluzia raportului: *„După ce a trecut în revistă toate materialele documentare şi a inspectatoate clădirile şi împrejurimile de la Auschwitz, Birkenau şi Majdanek, autorul a conchis că probele sunt strivitoare: în nici unul dintre aceste locuri nu au existat camere de gazare pentru execuţie"*

Note:

(53) Gerald Reitlinger, La soluzione finale, op. cit., p. 19.
(54) IMG, vol. II, p. 140.
(55)IMG, vol. I, p. 283; vol. III, p. 635; vol. XXIX, p. 289.
(56) IMG, vol. I, p. 280. Un alt exemplu foarte cunoscut de această travestire sistematică priveşte interpretarea termenului «Sonderbehandlung», care este considerat de istoricii oficiali ca un simplu sinonim pentru «execuţie, omorâre, asasinat (a)». În realitate, aşa cum a atras atenţia Robert Faurisson, «Sonderbehandlung» poate avea o serie întreagă de sensuri, de la cel mai grav până la cel mai nevinovat şi numai după context i se poate determina semnificaţia precisă (b).
Deja la Nürnberg, Kaltenbrunner a explicat că «Sonderbehandlung» la care erau supuse personalităţile politice marcante ca Francois-Poncet şi Edouard Herriot consta în a fi cazat în hoteluri în condiţii foarte privilegiate (c).
Un alt caz în care «Sonderbehandlung» desemnează un tratament privilegiat apare în documentul PS-660 (d).
În paragraful «Sonderbehandlung rassisch wertvoller Kinder» (tratament special al copiilor având valoare rasială din punct de vedere rasial), se afirmă că aceşti copii trebuie să fie excluşi de la măsurile de evacuare şi trimişi în Vechiul Reich pentru a fi educaţi ca nişte germani (e).
La pagina 24, la paragraful «Sonderbehandlung nichtpolnischen Minderheiten» (tratament special al minorităţilor nepoloneze) se spune că unele minorităţi etnice din Polonia nu au adoptat, în ansamblu, şovinismul polonez ci dimpotrivă adesea s-au manifestat politic de partea germanilor.
«Membrii minorităţilor care au acţionat contra modului de a gândi al polonezilor trebuie trataţi ca polonezi naţionalişti şi deportaţi. Dar marea masă a populaţiei acestor minorităţi trebuie să fie lăsată în pace şi să nu trebuie să fie supusă unor îngrădiri particulare în viaţă».
În ambele cazuri, prin consecinţă, «Sonderbehandlung» desemnează un tratament de favoare.
(a) Georges Wellers, Les Chambres à gaz ont existé, op. cit., p. 36.
(b) Robert Faurisson, Réponse à Pierre Vidal-Naquet, op. cit., p. 23.
(c) IMG, vol. XI, p. 374-375.
(d) «Die Frage der Behandlung der Bevölkerung des ehemaligen polnischen Gebiete nach rassenpolitischen Gesichstpunkten» (Chestiunea tratării populaţiei din fostele teritorii poloneze din punct de vedere rasial şi politic), raport al Dr. E. Wetzel, Berlin, 25 noiembrie 1939.
(e) PS-660, p. 18-19.
(57) NG-3104.
(58) NG-2586-E/PS-710.
(59) Léon Poliakov, Le procés de Jerusalem, op. cit., p. 158.
(60) Henri Monneray, La Persécution des Juifs en France et dans les autres pays de l'Ouest présentée par la France à Nürnberg, CDJC 1947, p. 358 (Persecutarea evreilor în Franţa şi în celelalte ţări din Vest prezentată de Franţa la Nürnberg).
(61) William L. Shirer, Storia del Terzo Reich, Torino 1971, p. 1464 (Istoria celui de-al treilea Reich); Gerald Reitlinger, La soluzione finale, op. cit., p. 108.
(62) NG-2586-J
(63) NG-4583. Cf. Le Monde Juif, ianuarie 1952, p. 9.
(64) Das Sonderrecht für die Juden im NS-Staat, op. cit., p. 353.
(65) Ideu, p. 361.
(66) NG-1970.
(67) NG-2586-P.
(68) NG-2586-G. După cum se ştie, chiar şi ceea ce se numeşte «procesul verbal de la Wannsee» este interpretat de istoricii oficiali în funcţie de «exterminarea» evreilor. Ne vom limita aici să atragem atenţia că, dacă evacuarea spre Est ar fi însemnat într-adevăr deportarea evreilor în «lagăre de exterminare» din Răsărit, cu siguranţă ele nu ar fi putut fi calificate drept «paleative». Pentru un examen aprofundat al chestiunii, vezi: Wilhelm Stäglich, Le Mythe d'Auschwitz. Étude critique, La vieille Taupe, 1986, p. 42-62. (mitul Auschwitzului. Studiu critic).
(69) Documents on German Foreign Policy 1918-1945, series D, vol. X, op. cit., p. 484.
(70) PS-4025.
(71) Henry Picker, Hitlers Tischgespräche im Führerhauptquartier, Wilhelm Goldman Verlag, München 1981, p. 456.
(72) Wilhem Stäglich, Der Auschwitz Mythos, Grabert Verlag, Tübingen 1979, p. 116-118.
(73) Bernd Nellessen, Der Prozess von Jerusalem, op. cit., p. 29.
(74) PS-702. Henri Monneray, la persécution des Juifs dans les pays de l'Est présentée à Nürnberg, CDJC 1947, p. 78.

„Puncte cardinale"... în haos!

Mai mulţi cititori ne-au semnalat recentele atacuri ale gazetei «Puncte cardinale». Cu toate că nu dorim să ne lansăm în polemici, suntem obligaţi să facem unele precizări.

În ultimul număr (1/49, ian. 1995) al revistei «Puncte cardinale» este publicat un editorial («Apelul unui licean către oastea naţionalistă») în care sunt reluate, sub forma unor mai mult sau mai puţin subtile insinuări, vechile calomnii cu care de câţiva ani ne gratulează «periodicul independent de orientare naţional-creştină» (până nu demult «democrat-creştină»).

Printre altele, în editorial se afirmă, citâm: «*Am blamat necontenit (chiar dacă just) opoziţia şi pe «diversioniştii» de la MPR...*» După care se reia vechea placă a «unităţii opoziţiei», a necesităţii «uniri împotriva duşmanului comun» etc.

Stimaţi cititori, aici este CHEIA problemei. După ce au făcut propagandă non-stop Convenţiei Democratice (şi continuă să facă, în chiar editorialul citat, «Puncte Cardinale» se încumetă să susţină că ar fi «blamat necontenit opoziţia»!!! Cu câtă uşurinţă se «uită» că până şi sediul redacţiei «independentului» sibian (de fapt sediul partidului Uniunea Democrat-Creştină - Sibiu), era o adevărată «bază» a CD în timpul alegerilor din '92. Care a fost rezultatul campaniei «legionar»-democrat-creştine? Păi, de exemplu, propulsarea în Parlament, pe listele CD din Sibiu, a dlor Nicolae Manolescu şi Raymond Luca. Marii înaintaşi naţionalişti s-ar fi cutremurat desigur văzând ce fel de isprăvi politice comit «urmaşii» lor.

Că nu poate fi vorba de nici o «unitate» cu oameni care atacă necontenit tot ce înseamnă naţionalism (vezi PAC-ul dlui Manolescu), că este absurdă o alianţă cu un partid ca UDMR, care militează pentru autonomii maghiare în ţara noastră, se pare că dnii «legionari» de la «Puncte Cardinale» nu au înţeles nici până în ziua de azi.

Altcineva a fost într-adevăr «blamat necontenit» de gazeta sibiană: e vorba de Mişcarea Pentru România. Iar «blamul» a constat în calomnii, acuzaţii nefondate şi chiar insulte.

De exemplu, dl **Marian Munteanu** a fost atacat tocmai pentru faptul că s-a opus sistematic unei alianţe absurde cu formaţiuni ca PAC sau UDMR., precum şi, probabil, pentru că nu s-a lăsat impresionat de pretenţiile şi mofturile unor «mari» militanţi «naţionalişti». Dar ura gazetarilor sibieni nu s-a revărsat doar asupra conducătorului Mişcării. Au fost şi alţii atacaţi şi insultaţi, pentru singura «vină» că sunt apropiaţi de Mişcare. S-au utilizat fără jenă cele mai murdare procedee. Folosindu-se abil de o simplă coincidenţă de nume (existenţa unui general SRI, Dumitru Bădescu), condeierii sibieni au lansat public stupiditatea că distinsul intelectual prof. univ. dr. **Ilie Bădescu** ar fi «omul Securităţii».(?!?) Ce contează că dl Ilie Bădescu nu a avut nici o legătură cu Securitatea şi, bineînţeles, nici cu dl Dumitru Bădescu? Ce contează că dl Ilie Bădescu este poate cel mai valoros teoretician al naţionalismului contemporan? Orice este bun când e vorba să ataci Mişcarea Pentru România. Lipsa de ruşine a mers până acolo încât nici măcar dl dr. ing. **Duiliu Sfinţescu**, un veteran al luptei naţionaliste româneşti şi unul dintre marii savanţi ai lumii, nu a scăpat de insultele «democrat(naţional)creştine».

Pentru ce aceste atacuri? Bună, rea, aşa cum este, Mişcarea Pentru România rămâne totuşi singura grupare organizată care şi-a asumat cu claritate poziţia politică naţionalistă (cu toate răspunderile ce decurg de aici) şi s-a ridicat la lupta împotriva politicianismului şi internaţionalismului (de orice culoare şi sub orice nume s-ar ascunde).

Îi deranjează strategia noastră? Să întocmească dânşii alta mai bună. Îi obsedează problema conducerii? Să ia iniţiativa, să se impună în acţiune, prin activitate politică, nu prin bârfe. Până una alta, noi am ostenit numărând partidele «de dreapta», «legionare», «democrat-creştine» apărute după înfiinţarea MPR. Unde sunt aceste partide? Unde sunt acei lideri care şi-au făcut program din contestarea Şefului Mişcării?

Noi îi aşteptăm în continuare.

Vorbind despre «oastea naţionalistă», în care se include, desigur, revista sibiană, autorul editorialului este îngrijorat că «*dacă ura, pizma reciprocă nu se vor potoli, vom dezamăgi iremediabil atâţia tineri sinceri, dar dezorientaţi*».

În primul rând, în ce ne priveşte, noi nu urâm şi nu pizmuim pe nimeni. Nu avem nici un motiv. Felul în care se comportă aşa-zisele «oşti naţionaliste» –gen «Puncte Cardinale» – nu poate provoca decât compasiune sau, în cel mai rău caz, dispreţ.

Cât priveşte dezamăgirea tinerilor cu pricina, «Puncte Cardinale» se îngrijorează degeaba. Tinerii vor înţelege – mai devreme sau mai târziu – cine a avut dreptate şi cine merge pe calea cea dreaptă. Se va face o tot mai clară distincţie între articolaşele de gazetă şi adevărata luptă naţională. Este uşor să arunci cu noroi în toate părţile, să presari dezbinare şi mofturi «intelectualoide». Dar nu aşa se va impune naţionalismul românesc. Întreaga situaţie politică din România demonstrează tot mai mult că singura cale către izbânda naţionalismului este cea reprezentată de «blamata» Mişcare Pentru România, singura organizaţie naţionalistă şi conservatoare activă astăzi în România.

Ar fi fost mult mai simplu ca cei de la «Puncte Cardinale» să recunoască că au greşit şi să-şi ceară scuze. Din păcate, în locul unui gest de revenire pe calea cea bună (gest pe care, MPR l-ar fi întâmpinat cu bucurie), «Puncte Cardinale» continuă să atace nedemn şi incorect.

Cu toate acestea (şi suntem împuterniciţi să transmitem acest lucru) Mişcarea Pentru România este în continuare deschisă cooperării cu toţi cei care doresc să se angajeze cu seriozitate în lupta naţională. Mişcarea îşi continuă netulburată acţiunea, rămânând permanent dedicată nobilelor idealuri ale naţionalismului românesc.

Redacţia «Mişcarea»

P.S.: «*Liceanul*» care semnează editorialul cu pricina şi se referă la noi cu formula «*tinerii de la MPR*» (!!!) a omis un amănunt «neînsemnat»: să precizeze anul promoţiei sale. Noi credem că este înainte de 1950...

PREMIILE „TOTUŞI IUBIREA" ŞI INSTITUŢIA PROMISCUITĂŢII NAŢIONALE

Într-o societate, premiile selectează performanţa şi organizează spaţiul culturii prin vizualizarea unor valori. Criteriul performanţei este doar *un factor* al sancţiunii premiale. Alături de acesta intervine întotdeauna, voit sau nevoit, un anumit tip de evaluare, mai precis raportul cu o comunitate de valori.

Pentru revista „Caţavencu", bunăoară, zeflemeaua de mahala este elementul care dirijează selecţia. „Caţavencu" nu-l va premia pe părintele Stăniloae pentru *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, căci este cu totul contrară comunităţii de mahala a zeflemelei. În schimb, va premia grupul „Divertis", tocmai pentru că ţintele predilecte ale zeflemelei acestui grup sunt Ştefan cel Mare, Brâncoveanu, profesorul de etnopsihologie română etc. „Academia Caţavencu" îi va premia, evident, şi pe domnii A. Năstase şi V. Surdu fiindcă e ceva comic în toate manifestările celor doi domni.

Adrian Păunescu scrie un capitol nou în chestiunea sancţiunilor premiale. El ridică amestecul de criterii şi de specii la rang de model de unitate a valorilor. Dovleci şi porci pot, în viziunea sa, coabita în aceeşi ogradă, în chip paşnic, fără ca vreunul să dăuneze celuilalt. Nici dovleacul porcului (ceea ce e plauzibil) nici porcul dovleacului (ceea ce se străduieşte A. Păunescu să ne convingă prin instituţia premierilor sale). El îi premiază şi pe cutare comic de la „Divertis" şi pe Grigore Vieru, ceea ce e o contradicţie în termeni. Ceea ce sfinţeşte Grigore Vieru profanează grupul „Divertis" într-un simplu şi jalnic spectacol. Unul crede cu sfinţenie în Ştefan cel Mare, ceilalţi îi retrag atributul sfinţeniei spre a-l transforma într-un biet saltimbanc oriental. Procedând astfel, A. Păunescu ridică instituţia promiscuităţii la rang de model „naţional". „Pupat toţi, Piaţa Independenţii!"

Acestei monstruoase „instituţii-persoane" i-au fost cedate fără clipire milioanele contribuabilului român ca să joace alde Păunescu tontoroiul pe grumazul culturii române. Aşa înţelege A. Păunescu să modeleze solidaritatea valorilor în România dezbinărilor şi a zeflemelei postdecembriste. În cel mai tipic stil demagogic al vechiului aparat al lui Ceauşescu. De la care se şi trage actuala confuzie şi deopotrivă instituţia promiscuităţii naţionale, plătită cu bani grei, banii contribuabilului român, de către dl Florin Georgescu, premiat şi el tocmai pentru că a reuşit să adune sume de bani, sporind fiscalitatea ca-n vremea fanariotă.

Acestea au fost premiile "Totuşi iubirea" şi culmea performanţei lui A. Păunescu în postură de personalitate publică. Păcat, ce mare păcat de talentul acelor tineri care compun tejgheaua ambulantă denumită „cenaclu".

Silviu RAREŞ

Notă: Ar mai fi câteva mici "amănunte" legate de această manifestare.

1. Ne întrebăm în ce fel vor fi justificate (controlate) acele uriaşe sume vehiculate de A. Păunescu cu ocazia respectivă.
2. Preşedintele Iliescu a asistat de la un capăt la altul la manifestare. Iată că un şef de stat găseşte vreme să asiste şase ore la o „ceremonie" de asemenea natură! Fără alte comentarii.

Poşta redacţiei

Tutoveanu L., Ploieşti - Veţi fi, în cel mai scurt timp, contactată direct de către o persoană din cadrul redacţiei noastre. Vă mulţumim pentru cele scrise.

Mihai Lazăr, Curtea de Argeş - Materialul este interesant şi l-am păstrat pentru o eventuală publicare. Mai aşteptăm precizări, eventual chiar pe marginea ultimului articol.

Mihai Georghilaş, Bucureşti - Vă mulţumim pentru consecvenţă. Din păcate, în legătură cu lucrările solicitate nu vă putem ajuta. Încercaţi, eventual, direct la editură.

Gheorghe Ungur, Iaşi - Textul „Medalia şi reversul" ar fi fost extrem de potrivit. Din nefericire, ne-a parvenit cu întârziere. Vă mai aşteptăm cu materiale de acest fel, trimise, pe cât posibil, ţinând seama de data apariţiei revistei „Mişcarea". Restul textelor nu se încadrează în profilul publicaţiei noastre.

Vasile Bilasco, Baia Mare - Am primit materialul tău şi-ţi mulţumim. Nu credem însă că ai, aşa cum scrii, o „părere opusă" faţă de noi. Urmăreşte în continuare textele publicate de noi în legătură cu această temă.

A. Zota, Suceava - Ne-a parvenit scrisoarea din 27. 12. 1994. Am păstrat materialul pentru o eventuală publicare. Ne bucură şi ne onorează consecvenţa cu care rămâneţi alături de noi.

Cosmin Păcuraru, Brăila - Vă mulţumim pentru aprecieri. Oricând sunteţi binevenit la sediul redacţiei noastre.

Iulian Pârvu, Galaţi - Ne pare rău că tableta dumneavoastră nu a ajuns la noi în timp util pentru a putea apărea în luna decembrie, cum s-ar fi cuvenit. Vă mai aşteptăm.

Mihai Lupu, Sacramento, SUA - Propunerea dumneavoastră ne onorează. Aşteptăm cu mult interes materialul.

Valer Demian, Arad - Vă mulţumim pentru scrisoare şi aprecieri. Materialul l-am păstrat pentru o eventuală publicare. Vă mai aşteptăm. Cât priveşte vârsta dvs., noi vă urâm încă pe atât!

Crinel-Corneliu Cicoş, Craiova - Vă vom trimite „Istoria Mişcării legionare". Cealaltă lucrare solicitată, din păcate, nu v-o putem pune la dispoziţie.

Mircu Vasilian, Suceava - Textul dvs. ne-a frapat. Aveţi, desigur, dreptate în ceea ce priveşte situaţia gravă în care se află societatea noastră. Dar soluţiile şi căile de urmat sunt, totuşi, altele... Îl păstrăm pentru o eventuală publicare. Pentru sugestii, vă mulţumim.

Andrei Iustin Hossu, Cluj - Vă mulţumim pentru bunăvoinţă şi material. Mesajul filosofului Petre Ţuţea ne este cunoscut. Pentru publicarea materialelor, aşteptăm un moment potrivit.

Dumitru Tocoanu, Rio de Janeiro – Vă mulţumim pentru frumoasa dumneavoastră scrisoare. În măsura posibilităţilor, vom căuta să vă ţinem la curent cu activitatea noastră.

Erast Călinescu, Victoriaville – Materialul trimis (Grenoble) ne va fi de mare ajutor în viitor. Vă mulţumim şi vă urâm la rându-ne toate cele bune.

Mircea Stepan, Lipova – Vă mulţumim pentru frumoasele rânduri trimise. În ceea ce priveşte încadrarea în MPR, sunteţi, desigur, bine venit.

Protosinghel Olivian Bindiu, Mânăstirea „Izvorul Miron" Românești, jud. Timiş - Vă mulţumim pentru cele trimise şi transmise. Felicitări atât pentru publicaţia pe care o conduceţi cât şi pentru recenta dvs. lucrare, „Ortodoxia românească", pe care, din păcate, nu am reuşit să o procurăm. Articolul trimis va fi publicat cât mai curând.

Mulţumim

tuturor prietenilor noştri care au trimis donaţii pentru susţinerea revistei „Mişcarea". Sprijinul Dumneavoastră este esenţial pentru apariţia revistei.

Fiecare donator va primi în scris confirmare de primire din partea Direcţiei Administrativ-Economice a MPR.

Să sprijinim „Mişcarea"!

Revista "Mişcarea" poate fi sprijinită prin:

- *contractarea cât mai multor abonamente;*
- *donaţii de sume băneşti;*
- *donaţii de materiale necesare activităţilor redacţionale;*
- *răspândirea şi difuzarea publicaţiei.*

Donaţiile în obiecte

constând în materiale de birou, aparatură tehnică şi electronică (computere, fax, xerox, reportofoane, aparatură audio şi video, accesorii etc.) precum şi orice alte materiale care pot fi utilizate în activitatea redacţională se trimit prin colet poştal (sau prin intermediar) pe adresa:

Mişcarea Pentru România
Direcţia Administrativ Economică
Str. Scărlătescu nr. 14, sector 1
Bucureşti, cod 78158

ABONAMENTE

Persoane domiciliate în România

Un an (24 apariţii ale revistei): 10.000 lei

6 luni (12 apariţii): 6.000 lei

Veteranii de război, foştii deţinuţi anticomunişti, pensionarii, studenţii şi elevii beneficiază, la cerere, de o reducere de 50%. În aceste situaţii este necesară prezentarea unui document justificativ (adeverinţă, talon pensie etc.)

Persoane juridice române (Instituţii, organizaţii)

Un an: 25.000 lei

Instituţiile creştine ortodoxe şi bibliotecile publice: 10.000 lei pe an.

Abonamente pentru străinătate

Un an: 50 $ sau 80 DM

Abonamentele contractate rămân valabile indiferent de fluctuaţia preţurilor. În caz de întârziere a apariţiilor, abonamentele se prelungesc automat.

Expediaţi banii pentru abonament prin **mandat poştal** (sau prin virament) într-unul din **conturile noastre bancare** specificate în caseta alăturată. Vă rugăm să completaţi cât mai clar **adresa** la care doriţi să primiţi revista.

Publicaţia „Mişcarea" este editată de **Mişcarea Pentru România**, formaţiune politică înregistrată la Tribunalul Municipiului Bucureşti, prin Decizia civilă nr. 33/23.12.1991, dosar nr. 31/P/1991.

Direcţia publicaţiei „Mişcarea" este asigurată de Departamentul Relaţii Publice al MPR.

Redactor Şef: Dan DUNGACIU

Tehnoredactare computerizată: SOCIETATEA CULTURALĂ „LAMURA" Tehnoredactor: Nicoleta NEAGU

Adresa redacţiei:
Str. Scărlătescu nr.14, Sector 1, Bucureşti Cod 78.158
Tel.: 659.45.72. Fax: 312.41.15.

Relaţii cu publicul: miercuri şi vineri orele 16.00–20.00

Sumele băneşti destinate revistei „Mişcarea" se trimit prin **mandat poştal** (sau virament) într-unul din conturile noastre bancare deschise la

Banca Română pentru Dezvoltare – Bucureşti „Unirea" (BRD–Unirea)
pe numele:
„Mişcarea Pentru România"
Cont nr. 40.729.96.133.178. (pentru Lei)
Cont nr. 15.207.96.133.178 (pt. $ şi DM)
Nu uitaţi să precizaţi destinaţia sumelor expediate („Abonament", „Donaţie" etc.).

Responsabilitatea pentru conţinutul textelor publicate aparţine exclusiv semnatarilor. Punctele de vedere susţinute în paginile revistei „Mişcarea" nu pot fi atribuite organizaţiei Mişcarea Pentru România. MPR îşi asumă responsabilitatea numai pentru documentele sau comunicatele publicate de către reprezentaţii săi autorizaţi sub semnătură oficială (cu precizarea funcţiei deţinute în cadrul MPR).

Preluarea sau reproducerea unor articole (integral sau fragmente) apărute în paginile revistei „Mişcarea" nu este permisă decât cu acordul scris al Redacţiei.

„Sociologia este o dimensiune a biografiei lui Eminescu" (II)

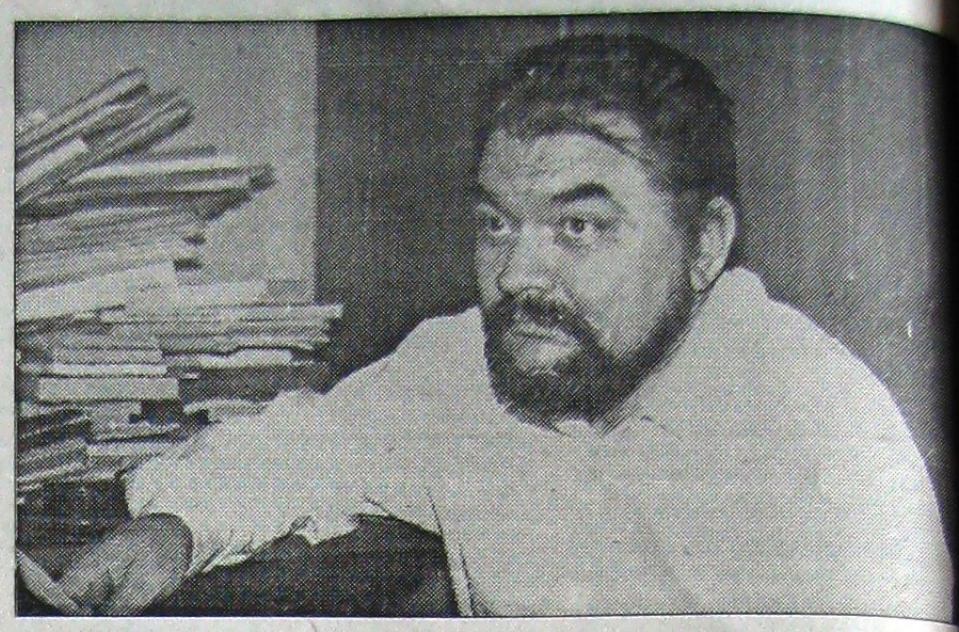

–CONVORBIRE CU DL PROF. UNIV. ILIE BĂDESCU –

Reporter: *În istoria ştiinţelor sociale există lucrări despre care „se scrie" pe spaţii mult mai întinse decât dimensiunea însăşi a lucrării respective. Sunt acele cărţi creatoare de curente de gândire, de noi direcţii, de şcoli. Cartea dvs. – alături de competenţa deschiderii unor noi zări în eminescologie – are toate datele pentru a deveni o asemenea lucrare şi constituie, din acest punct de vedere, marea încercare la care este supusă „celula sociologică românească" la sfârşitul secolului XX.* „Filosofia eminesciană asupra unui real care-şi pierde «devenirea abia obţinută», ori filosofia noichiană a realului precar, furnizează deodată o şansă neaşteptată sociologiei româneşti...", *scrieţi dvs. la începutul lucrării. Şansa pe care o oferiţi sociologiei româneşti – prin Eminescu – este infinit mai favorabilă decât cea pe care a avut-o aceasta în perioada interbelică! Mutaţia este a* ontologiei *însăşi, iar acest nou fundament filozofic îşi cere astăzi* sociologia!

Profesor Ilie Bădescu: Între cărţile deschizătoare de noi direcţii în eminescologie se cuvine menţionată negreşit şi poate în primul rând cartea Svetlanei Paleologu-Matta, o carte aflată încă pe masa de lucru, dar despre care am ştiri şi fragmente trimise de către autoare. Trăind la Viganello, în Elveţia, această delicată doamnă a eminescologiei din toate perioadele, lucrează ziua şi noaptea pentru a realiza una din cărţile despre care sunt absolut sigur că va fi o carte de răscruce. Titlul acelei cărţi este „Politica eminesciană", şi este consacrată cercetării publicisticii eminesciene în contextul dezbaterilor europene în chestiunea armoniei spirituale a societăţii omeneşti. Unghiul de lectură se recompune de fiecare dată şi nu mică mi-a fost surpriza să descopăr, într-unul din textele pe care autoarea mi le-a transmis în decembrie, fertilitatea ideii lui Ştefan Teodorescu, fenomenologul român care s-a sfârşit în Germania, în chestiunea eminescologiei ştiinţifice: *„Nu e permis* – scrie Svetlana evocând o idee a lui Ştefan Teodorescu – *să ne plimbăm nestingheriţi prin regiunile gândirii fără riscul dezarticulării naturii umane".*

Această plimbare bramburită prin regiunile gândirii este tocmai trăsătura barbară a demagogiei şi a acelei *plebea scribax* pe care o critica necruţător Eminescu.

Revenind la întrebarea ta, aş vrea să insist asupra semnificaţiei „ontologice" a eminescianismului însuşi. După Eminescu, fiinţa românilor este de neconceput fără dimensiunea pe care i-a conferit-o geniul acestuia. Ca să ne înţeleagă cititorii mai bine, aş vrea să ne reamintim ideea lui Edward Shils, care aprecia că oamenii au nevoie de „o hartă" care să cuprindă în ea întregul tablou al lumii, categorii şi reguli etc, etc. Ei însă „nu pot construi întreaga hartă", ei utilizează întotdeauna „rudimente de hartă". Cele care pot reface întregul sunt comunităţile, instituţiile, societatea însăşi, dar cei mai înzestraţi să redeseneze în toată bogăţia ei această „hartă cognitivă" a unui popor sunt marile genii ieşite din mediul acestuia. „Distrugerea sau discreditarea acestor hărţi cognitive, morale, metafizice – mai precizează Shils – este un pas spre haos". Eminescu este, pentru români, un asemenea „cartograf". El a recompus în integralitatea sa harta cognitivă, morală, metafizică şi teoretică a românilor. Iată de ce am socotit eu că eminescianismul este o dimensiune ontologică a fiinţei noastre etno-spirituale şi totodată de ce cred că lectura hărţii cognitive trebuie să înceapă chiar de la caracterul ei de „hartă metafizică".

Or, tocmai studierea „filosofiei eminesciene" ne oferă teribile surprize. Eminescu a dezvoltat o viziune nouă asupra „realului", care, din câte am reuşit eu să înţeleg, depăşea orizontul ontologiilor tradiţionale, care, cum va spune Noica mai târziu, căutau în mod obstinat „fiinţa perfectă". Or, Eminescu are viziunea unui *real* care-şi pierde realitatea, suferă bizare „depotenţări ontologice" şi, prin compensaţie, excese morfologice aberante, denumite, printr-o sintagmă comună în epocă, „forme fără fond". Această nouă viziune asupra realului care-şi pierde „devenirea abia obţinută" transformă într-adevăr fundamentele sociologiei. Sociologia răsăriteană nu se poate naşte prin imitaţia celei occidentale pur şi simplu, ci printr-o altă „construcţie". Naşterea sociologiei într-o ţară răsăriteană face parte – ca indicator – din ceea ce eu am considerat a fi „biruinţa realismului oriental". Chestiunea este, într-adevăr, atât de incomparabilă şi tulburătoare, încât cel obişnuit să opereze cu instrumentele comparatismului tradiţional va încurca lucrurile mai degrabă decât să le descurce. Problema a fost sesizată ca atare de Lucian Blaga (pe care îl şi citez la pagina 35 în cartea mea): *„Istoria şi critica noastră literară* – spune Blaga – *au făcut, după cum se ştie, o adevărată vânătoare după ideile de împrumut ale lui Eminescu. Satisfacţia gonacilor de a fi făcut o descoperire reală sau fictivă, a cam împiedicat pe istoricii şi criticii noştri să se aplece mai de-aproape peste configuraţia nativă a poetului. Figura poetului a fost reconstituită, stângaci şi nedemn, mai mult printr-o tehnică de mozaic. Puţinii care s-au declarat împotriva metodei de reconstituire exterioară din hârburi colorate, vorbesc cu îndreptăţit entuziasm despre «duhul eminescian» şi despre «sufletul românesc» care şi-a găsit expresia în opera lui Eminescu".*

Rep.: *Există, dle Profesor, un traseu consecvent în cultura română de repudiere a acestui comparatism steril? A fost el urmat şi în perioada postbelică, mai aproape de noi?*

Prof. I. B.: Există. În afară de Lucian Blaga împotriva acestui comparatism s-au ridicat şi Iorga şi Vulcănescu şi Manoilescu şi Noica şi, mai încoace, blândul şi eruditul Edgar Papu... Furia împotriva operei incomparabile a lui Edgar Papu este un fenomen, cred, unic în Europa comunistă. A fost refuzat la Academie în favoarea detractorilor lui Eminescu şi a unor obscuri literatori (care, în micimea lor, se cred cu un cap peste Călinescu), a fost acuzat de colaborationism cu Ceauşescu (cu toate că metoda protocroniilor nu e compatibilă nici cu idealul de nouă societate a aceluia, nici cu determinismul marxist, nici cu megaplanul comunist pe care l-a slujit Ceauşescu mai presus decât poporul şi chiar cu preţul periclitării acestuia etc., etc.). Şi, cu toate acestea, vechea facţiune comunistă (care era alfa şi omega în prima fază a comunismului, cea stalinistă) l-a acuzat şi continuă să-l acuze pe acest mare comparatist – între cei mai mari pe care i-a dat vreodată cultura română. Să reţinem aşadar, în chip de concluzie la această parte a discuţiei, că există un curent al antieminescianismului care ţinteşte de fapt distrugerea hărţii cognitive, morale, metafizice şi teoretice pe care a compus-o geniul său pentru nevoile de orientare ale culturii române în noul ocean obscur al istoriei.

Rep.: *Cartea dvs. susţine, de la un cap la altul, o dublă polemică: pe de o parte cu antieminescienii culturii române, cărora le dezvăluiţi precaritatea „argumentelor", iar pe de altă parte cu acea categorie de teoreticieni – bine ilustraţi de marxişti, bunăoară – ce consideră cultura ca* epifenomen. *Din acest punct de vedere dvs. vă plasaţi în vecinătatea „culturologiei" americane, ce conferă proceselor din câmpul culturii autonomie şi rol primordial...*

Prof. I. B.: Am polemizat, implicit, cu acea falangă nefericită care-i cuprinde atât pe detractorii lui Eminescu cât şi pe acei „consilieri comisari" care ne dau sfaturi să-l preluăm critic pe Eminescu, fiindcă, chipurile, opera lui teoretică ar fi lipsită de valoare. Eu însă nu sunt un „apărător" al lui Eminescu, fiindcă aşa ceva nu e posibil. Eminescu se apără singur. Cărţile despre Eminescu sunt o necesitate organică a sociologiei româneşti. Eu nu fac o simplă lucrare de cabinet, ca şi cum m-aş amesteca să încurc lucrurile. Eminescu a practicat o sociologie aplicativă vreme de aproape opt ani. Ideea sociologiei eminesciene nu se întemeiază pe examenul unor simple însemnări şi reflexii ale poetului în chestiunile epocii şi ale societăţii sale (aşa cum sunt, bunăoară, însemnările de matematică, de fizică, de biologie, de morală, de filosofie etc). Există o bună parte a biografiei sale sociale aşezată sub semnul unei activităţi consacrate sociologiei ca vocaţie, ca ştiinţă şi ca ocupaţie. El a cercetat mecanisme şi procese sociale, a căutat explicaţii pentru drama neamului românesc în istorie şi pentru infernul societăţii, pentru suferinţele şi marile necazuri ale unei întregi colectivităţi etnologice. Eminescu a fost, vreme de opt ani, „medicul" acestei colectivităţi, a căutat şi a găsit explicaţii noi pentru problemele sociale ale României ca şi pentru mănunchiul de probleme care alcătuiesc împreună esenţa chestiunii orientale, iar explicaţiile sale au o mare valoare gnoseologică, au calitatea unor „teorii sociologice" inconfundabile.

Sociologia lui Eminescu este aşadar o dimensiune a biografiei sale. ***Eminescu este poetul României eterne şi sociologul României istorice,*** a dramei şi precarităţilor unei comunităţi nevoită de legile firii să plonjeze în istorie, la un moment dat al devenirii ei. Eu, ca sociolog, nu pot ignora pe cel care, vreme de opt ani din biografia lui, face analize sociale, cercetează societatea, caută şi găseşte sisteme explicative pentru problemele şi procesele ei. Iar atunci când constat că aceste explicaţii compun un sistem original, sunt cu atât mai nevoit să-l iau în considerare. Sociologia lui Eminescu este aşadar o realitate biografică, adică un fenomen de viaţă, în integralitatea ei. Între 1880-1883, intensitatea acestor preocupări de sociologie aplicată atinge o culminaţie greu comparabilă, exemplară prin ea însăşi. Acum îşi va izvodi poetul teoria păturii superpuse, cucerirea sociologică cea mai însemnată a epocii şi a poetului însuşi.

Rep.: *Analiza comparativă Marx-Weber-Eminescu ilustrată în lucrarea dvs. este realmente extraordinară, constituind, probabil, piatra unghiulară a întregii cărţi. Dacă în viziunea lui Marx „eliberarea omenirii" coincide cu „eliberarea proletariatului", la Max Weber cu „libertatea religioasă" (pe filon protestant), la Eminescu, eliberarea înseamnă „întoarcerea cu faţa spre neamuri, slujirea neamului", respectiv „coborârea" elitelor „în popor". „Naţionalismul transcedental" este marea previziune pe care dvs. o încercaţi în raport cu evoluţia Răsăritului, pe urmele lui Eminescu!*

Prof. I. B.: Cel ce examinează chestiunea capitalismului se duce în mod fatal spre unul dintre cei doi mari sociologi – spre Marx ori spre Weber. Ceea ce este interesant la aceştia este cadrul profetizării, al predicţiilor. Pentru Marx, acest cadru este „eshatonul proletar" şi instrumentul împlinirii profeţiei este „revoluţia mondială". Marx credea că a găsit temei pentru ideea revoluţiei mondiale în calculele sale asupra plus-valorii. Anghel Rugină, acest mare economist român din SUA, a demonstrat că aceste calcule ale lui Marx au fost eronate şi toată teoria lui despre bazele economice ale necesităţii revoluţiei mondiale s-a rezemat pe o eroare. Cadrul profeţiei weberiene a fost burghezia protestantă, interpretată şi ea *mesianic*, eshatologic. Weber lega speranţa lumii de generalizarea la scara planetei a religiei şi ethosului protestant. Pentru Eminescu, acelaşi cadru al profeţiei este *munca naţională*, iar instrumentul împlinirii profeţiei este dat de ansamblul „claselor pozitive". Nu exi[sta] salvare decât acolo unde „speţa etnică" poate prezerva şi propaga în istorie [pro]mijlocirea de viaţă a „claselor pozitive". Eminescu, astfel, susţine că omenirea nu poate salva printr-o clasă a revoluţ[iilor] mondiale, ca la Marx, nici printr-o burghe[zie] ieşită dintr-un mediu de viaţă religioas[ă] protestantă, ci prin toate manifestările de vi[aţă] materială şi intelectuală care perm[it] propagarea neamurilor în istorie. Tot ceea [ce] împiedică această propagare se constituie în[tr-] un factor de catastrofă şi dezastre variabi[le]. Prin urmare, naţiunile sunt „forţe" şi „fact[ori] transcedentali" *ai* istoriei şi *în* istorie. [În] cartea mea, fac referire la formulările [de] doctrină economico-sociologică ale celor [trei] mari personalităţi: Marx, Weber, Eminescu.

Rep.: *În legătură cu „psihometria etnic[ă]" eminesciană, asupra căreia stăruiţi în car[te] trebuie amintită, poate, şi posibila ei co[n]cretizare în recenta cercetare pe proble[me] interetnice realizată de dvs.*

Prof. I. B.: Ţi-aş propune o discu[ţie] separată despre „psihometria etnică", pe c[are] eu o consider o mare contribuţie a l[ui] Eminescu în etnosociologie. Există, desig[ur] o legătură între această direcţie a gândirii l[ui] Eminescu şi cercetările de etnomorfologie [pe] care le-am întreprins cu un colectiv de l[a] Centrul de sociologie urbană şi regională.

Rep.: *Poate declanşa lucrarea dvs. [o] resuscitare a disputei sincronism-proto[cro]cronism în cultura română, de data aceasta [cu] instrumentele sociologiei şi epurată de [in]truziunile politicului?*

Prof. I. B.: Disputa sincronism-proto[cro]cronism a ascuns de fapt o brutală agresiu[ne] împotriva ideii şi metodei „protocroniil[or] culturale" ale profesorului Edgar Papu... Cr[ed] că nicăieri o idee atât de curat teoretică n[u] fost întâmpinată cu atâta ostilitate şi cu at[ât]ă neînţelegere primitivă ca la noi, în cazul ide[ii] „protocroniilor", susţinută de Edgar Papu [în] complementaritate cu ideea sincroniilor, nu [în] opoziţie ori în ostilitate cu aceasta. M[ă] bucura ca discuţia să fie reluată, deşi am m[ari] rezerve asupra bunelor intenţii şi asupr[a] calităţii celor ce vor ieşi la „atac". Chestiun[ea] protocroniilor este de o importanţă care tre[bu]ie de noi, fiindcă o regăsim în dezbateri[le] stimulate de noua „psihologie umanist[ă]" americană, ca şi de noile orientări d[in] antropologia culturală şi istorică. Lipsa [de] instrucţie a celor care s-au avântat la noi [în] mediul acestei discuţii a conferit mult[ora] atacuri un caracter primitiv şi anticultur[al] (între cele mai joase poziţii în chestiune e[ste] aceea a dnei Katherine Verdery, pe care [o] întâmpinăm cu toată mila noastră, ca de alt[fel] pe toţi cei care eşuează într-un mod atât [de] lamentabil).

Rep.: *Putem „pune la încercare" astă[zi] tezele eminesciene? Putem, adică, face [o] radiogramă a societăţii româneşti actual[e] uzând de aparatul sociologic desfăşurat [de] Eminescu? Mă gândesc, în primul rând, [la] teoria „păturii superpuse" sau la teza sa despr[e] „statul demagogic".*

Prof. I. B.: Viaţa le „pune la încercare". Teoria păturii superpuse şi a statului demagogic sunt, astăzi, cele mai eficiente instrumente mentale la care se poate apel[a] pentru a înţelege adecvat România post[de]cembristă şi pentru a construi un cadru ideologic în care să putem prefigura soluţia ieşirii din criza şi marasmul actual. Sper să putem discuta, pe larg, cu altă ocazie despre această chestiune a actualităţii lui Eminescu în sociologie.

A consemnat Dan DUNGACIU